

**TÀI LIỆU
HƯỚNG DẪN
THÀNH LẬP VÀ VẬN HÀNH
MÔ HÌNH CÂU LẠC BỘ
“THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI”**

(Dành cho cán bộ Hội LHPN các cấp, các ngành liên quan)

HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ VIỆT NAM

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN THÀNH LẬP VÀ VẬN HÀNH MÔ HÌNH CÂU LẠC BỘ “THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI”

(Dành cho cán bộ Hội LHPN các cấp, các ngành liên quan)

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ VIỆT NAM

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

BCN	Ban chủ nhiệm
BDG	Bình đẳng giới
BLG	Bạo lực giới
BLGD	Bạo lực gia đình
BLHD	bạo lực học đường
CLB	Câu lạc bộ thủ lĩnh của sự thay đổi
DTTS & MN	Dân tộc thiểu số và miền núi
DTV	Dẫn trình viên
HPN	Hội Phụ nữ
MXH	Mạng xã hội
THCS	Trung học cơ sở
SKSS	Sức khỏe sinh sản
UBND	Ủy ban nhân dân

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	4
LỜI NÓI ĐẦU	7
PHẦN 1. GIỚI THIỆU “CÂU LẠC BỘ THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI”	9
1. Sự cần thiết thành lập Câu lạc bộ.....	9
2. Mục đích hoạt động CLB.....	11
3. Cơ cấu tổ chức của CLB.....	11
3.1. Ban chủ nhiệm (BCN).....	12
3.2. Dẫn trình viên (DTV).....	12
3.3. Thành viên CLB và tiêu chí lựa chọn.....	13
4. Nguyên tắc hoạt động.....	15
5. Cơ quan chủ trì và phối hợp triển khai thành lập CLB.....	15
6. Nội dung hoạt động của CLB.....	15
PHẦN 2. HƯỚNG DẪN THÀNH LẬP VÀ VẬN HÀNH CÂU LẠC BỘ	17
1. Thành lập CLB.....	17
2. Quy trình thành lập.....	17
PHẦN 3. PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ NĂNG TỔ CHỨC SINH HOẠT CLB	27
1. Giới thiệu chung.....	27
2. Một số phương pháp và kỹ năng tổ chức các hoạt động CLB.....	28
2.1. Phương pháp Thảo luận nhóm.....	29
2.2. Phương pháp sử dụng trò chơi.....	33
2.3. Phương pháp sắm vai, đóng vai.....	37
2.4. Phương pháp Tổ chức cuộc thi.....	40
2.5. Câu chuyện ảnh (Photo voice).....	44

2.6. Truyền thông trên mạng xã hội.....	48
3. Các kỹ năng tổ chức hoạt động CLB.....	53
3.1. Kỹ năng thuyết trình.....	53
3.2. Kỹ năng lắng nghe.....	55
3.3. Kỹ năng đặt câu hỏi.....	57
3.4. Kỹ năng xử lý tình huống.....	58
PHỤ LỤC. CÁC BIỂU MẪU THAM KHẢO.....	61
Phụ lục 1. Mẫu đơn tình nguyện tham gia vào CLB.....	61
Phụ lục 2. Mẫu Quyết định thành lập CLB Thủ lĩnh.....	62
Phụ lục 3. Mẫu Quy chế hoạt động CLB Thủ lĩnh của sự thay đổi.....	63
Phụ lục 4. Mẫu Biểu theo dõi, quản lý thành viên CLB.....	68
Phụ lục 5. Mẫu Theo dõi hoạt động CLB (dành cho Hội LHPN).....	69
Phụ lục 6. Mẫu Bảng kiểm giám sát - hỗ trợ (dành cho người giám sát).....	70
Phụ lục 7. Mẫu Báo cáo sinh hoạt CLB.....	71

LỜI NÓI ĐẦU

Dự án 8 “**Thực hiện bình đẳng giới và giải quyết những vấn đề cấp thiết đối với phụ nữ và trẻ em**” thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi (DTTS & MN) giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025 nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi định kiến, khuôn mẫu giới, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, bảo vệ, chăm sóc phụ nữ và trẻ em, thực hiện mục tiêu bình đẳng giới và tập trung giải quyết có hiệu quả một số vấn đề cấp thiết đối với phụ nữ và trẻ em vùng DTTS & MN.

Câu lạc bộ “**Thủ lĩnh của sự thay đổi**” (sau đây gọi tắt là CLB) là 01 trong 4 mô hình cơ bản của Dự án 8 với chỉ tiêu 1.800 CLB được củng cố, hoặc thành lập mới nhằm huy động sự tham gia của trẻ em vào hoạt động thúc đẩy thực hiện Quyền trẻ em và Bình đẳng giới tại các nhà trường và cộng đồng nơi các em sinh sống. Đây là loại hình hoạt động tự nguyện, tập hợp những thành viên CLB cùng sở thích, sở trường và cùng quan tâm chung về một vấn đề ảnh hưởng trực tiếp đến các em.

Hoạt động CLB có tính chất phổ quát rộng rãi, khuyến khích mọi thành viên là trẻ em, thanh thiếu niên trong nhà trường và cộng đồng tham gia. Hoạt động của CLB góp phần quan trọng vào hoạt động tăng cường quyền được tham gia của trẻ em và thanh thiếu niên, đặc biệt là trẻ em gái vào quá trình xây dựng, phản biện các chính sách, chương trình liên quan đến trẻ em và thanh thiếu niên, đồng thời giúp các em xây dựng được sự tự tin, có được kiến thức để phòng ngừa, ứng phó với bạo lực giới, đặc biệt, giúp các em hình thành các kỹ năng sống, có thể tự chủ trong việc đưa ra các quyết định phù hợp trong cuộc sống của mình.

Mục đích của tài liệu

Tài liệu *Hướng dẫn thành lập và vận hành mô hình Câu lạc bộ “Thủ lĩnh của sự thay đổi”* nhằm hướng dẫn cán bộ Hội Phụ nữ, cán bộ các ngành liên quan, đội ngũ dẫn trình viên cách thức thực hiện, quy trình thành lập và vận hành mô hình CLB tại nhà trường và cộng đồng;

Tài liệu cũng hướng dẫn các kỹ năng và phương pháp để tổ chức, thực hiện các hoạt động CLB.

Đối tượng sử dụng tài liệu

- Cán bộ Hội Phụ nữ các cấp
- Cán bộ ngành Giáo dục và Đào tạo
- Cán bộ Đoàn thanh niên
- Cán bộ ngành Lao động - Thương binh và Xã hội
- Dẫn trình viên CLB.

Tổng quan tài liệu (cấu trúc tài liệu)

Tài liệu tập huấn *Hướng dẫn thành lập và vận hành mô hình câu lạc bộ “Thủ lĩnh của sự thay đổi”* do Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tổ chức biên soạn trên cơ sở kinh nghiệm, hiệu quả và tài liệu của các chương trình, mô hình hoạt động đối với trẻ em do Tổ chức Plan International thực hiện tại một số tỉnh/thành. Tài liệu này cung cấp những thông tin hướng dẫn và hỗ trợ các cấp Hội trong thành lập và vận hành mô hình CLB tại nhà trường và cộng đồng ở các địa phương.

Tài liệu gồm 03 phần:

- Phần 1: Giới thiệu về CLB
- Phần 2: Hướng dẫn thành lập và vận hành CLB
- Phần 3: Phương pháp và kỹ năng tổ chức sinh hoạt CLB

Và Phụ lục các biểu mẫu tham khảo.

Trong quá trình sử dụng tài liệu, Ban Dân tộc - Tôn giáo rất mong tiếp tục nhận được các ý kiến đóng góp để tài liệu được hoàn thiện, phù hợp hơn với đối tượng sử dụng ở các vùng miền. Các ý kiến đóng góp về tài liệu này xin gửi về Ban Dân tộc - Tôn giáo, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam - 39 Hàng Chuối, Hai Bà Trưng, Hà Nội.

PHẦN 1

GIỚI THIỆU CÂU LẠC BỘ “THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI”

1. Sự cần thiết thành lập Câu lạc bộ

Thành lập và triển khai mô hình Câu lạc bộ “Thủ lĩnh của sự thay đổi” trong trường học và cộng đồng sẽ tạo ra một cách làm mới ở nhà trường và cộng đồng trong lĩnh vực bình đẳng giới, đó là sự tiếp cận tổng thể, lấy trẻ em làm trung tâm, là thế hệ tương lai của quốc gia, cũng như phát huy năng lực trẻ em và giáo viên, cán bộ, cộng đồng trong công tác bình đẳng giới.

Tiếp cận tổng thể. Mô hình sẽ thu hút, huy động sự tham gia của học sinh, thanh thiếu niên, thầy cô giáo, cán bộ quản lý cơ sở giáo dục, cha mẹ học sinh, đoàn thanh niên, cơ quan báo chí và cộng đồng để góp phần đem đến sự thay đổi tích cực trong thái độ, hành vi của cá nhân có liên quan và xây dựng môi trường không phân biệt đối xử về giới ở trường học, từ đó lan tỏa ra cộng đồng góp phần tạo môi trường xã hội bình đẳng, xóa bỏ bạo lực với trẻ em và phụ nữ, tiến tới chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em.

Lấy trẻ em làm trung tâm. Trẻ em nam và nữ được lấy làm trung tâm trong tất cả các can thiệp của mô hình CLB. Thứ nhất, mục tiêu của mô hình là xuất phát từ việc trẻ em được bảo vệ an toàn trước bạo lực trên cơ sở giới cho cả nữ và nam. Thứ hai, sự tham gia tích cực và chủ động của trẻ em sẽ được thúc đẩy từ các thành viên CLB, hỗ trợ các em đưa ra các sáng kiến truyền thông, huy động sự tham gia của các bạn vào các hoạt động trong trường và ngoài trường liên quan đến Bình đẳng giới.

CLB giúp trang bị kiến thức, kỹ năng giúp trẻ em tự bảo vệ mình và giải quyết được những vấn đề liên quan đến bản thân. Thúc đẩy sự tham gia của trẻ em vào

các vấn đề của trẻ, thu hút trẻ em tiên phong thay đổi bản thân mình, lên tiếng và truyền thông về quyền và bổn phận của trẻ. Các bạn sẽ có nhận thức sâu sắc, đúng đắn, rõ ràng hơn, được rèn luyện kĩ năng, chủ động, tự tin, tích cực hỗ trợ bạn bè, phê phán hiện tượng sai trái trong hoạt động học tập, rèn luyện ở trong và ngoài nhà trường liên quan đến các vấn đề bình đẳng giới. Khi vận hành CLB, trẻ chủ động, sáng tạo trong truyền thông về bình đẳng giới, phòng chống và ứng phó với các hành vi bạo lực giới trong nhà trường. Số vụ việc mâu thuẫn, xung đột, bạo lực, có vướng mắc về tâm lí sẽ được báo cáo nhiều hơn và được giải quyết kịp thời hơn, từ đó tăng hiệu quả công tác phòng chống bạo lực trên cơ sở giới. Trẻ em là cầu nối giữa các thành viên nhà trường, giữa nhà trường với cha mẹ học sinh và các tổ chức đoàn thể có liên quan trong cộng đồng để thúc đẩy bình đẳng giới và ứng phó với Bạo lực trên cơ sở giới.

Nâng cao năng lực và tạo sự thay đổi chủ động từ giáo viên nhà trường và cán bộ địa phương. Cán bộ quản lý, giáo viên, cán bộ đoàn thể và đặc biệt là giáo viên là dẫn trình viên (DTV) của trường học hoặc cán bộ HPN là DTV ở cộng đồng sẽ được nâng cao nhận thức và kiến thức về bình đẳng giới, phòng chống ứng phó với bạo lực giới trong trường học, ngoài cộng đồng thông qua các hoạt động đào tạo hằng năm. Các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua các buổi sinh hoạt của CLB, giúp giáo viên, cộng đồng áp dụng kiến thức được cung cấp vào công việc hằng ngày và giúp họ thực hiện vai trò gương mẫu trong thực hiện xây dựng trường học an toàn, thân thiện và bình đẳng để học sinh noi theo. Hỗ trợ thầy cô giáo thực hiện tốt chương trình giáo dục đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới và phòng ngừa các vấn đề bạo lực, xâm hại trẻ em trong trường học...

Thúc đẩy và gắn chặt mối quan hệ Gia đình - Nhà trường và Xã hội. Hoạt động của mô hình CLB huy động được sự tham gia của các bậc cha mẹ thông qua các hoạt động tham vấn, tổ chức các hoạt động câu lạc bộ cho học sinh, hoạt động họp cha mẹ học sinh. Thông qua việc nâng cao nhận thức, cung cấp kỹ năng cho các bậc cha mẹ và chia sẻ những quan tâm, khó khăn của học sinh đến với các bậc cha mẹ, các đơn vị nhà trường sẽ tạo được sự tin tưởng và ủng hộ của cha mẹ học sinh cả về mặt tinh thần và vật chất từ giai đoạn đầu tiên và đảm bảo việc đóng góp để duy trì các hoạt động của mô hình khi thời gian thí điểm kết thúc. Hỗ trợ cho cha mẹ thực hiện tốt chăm sóc, nuôi dạy trẻ, xây dựng môi trường an toàn cho trẻ tại gia đình, đảm bảo sự bình đẳng giữa con trai và con gái, bảo vệ trẻ em và có định hướng nghề nghiệp phù hợp cho các con.

Như vậy, khi thực hiện mô hình, trẻ em là người hưởng lợi chính, đồng thời cán bộ giáo viên, nhân viên, cha mẹ học sinh cũng là người được hưởng lợi vì có thêm nhận thức mới và từ đó có hành vi ứng xử phù hợp trong công việc và cuộc sống của mình.

Mục tiêu và các hoạt động của CLB trong trường học cũng như ở cộng đồng sẽ đáp ứng nhu cầu phát triển toàn diện, phát huy năng lực và sự tham gia của trẻ em trong các hoạt động giáo dục trong và ngoài trường, làm thay đổi quan điểm, thái độ, hành vi của cha mẹ trong việc hỗ trợ sự phát triển toàn diện của học sinh, đáp ứng đúng với mong muốn của gia đình, của học sinh và phù hợp với mục tiêu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay.

Việc xây dựng và vận hành CLB giúp các em gái học được các kiến thức, thái độ và kỹ năng dựa trên kinh nghiệm sống của chính các em để tự tin, làm chủ ước mơ và cuộc sống. Các em trai sẽ đi qua hành trình của sự phát triển bản thân, vượt qua các định kiến giới áp đặt lên vai trò của nam giới, thách thức những định kiến giới và những nguyên nhân cốt lõi của kì thị giới. Và trên hết, tất cả các em gái - em trai “Thủ lĩnh thay đổi” sẽ trở thành các thủ lĩnh trong việc thúc đẩy bình đẳng giới trong trường học và cộng đồng của mình.

2. Mục đích hoạt động CLB

- Trang bị cho trẻ em những kiến thức, kỹ năng liên quan đến bình đẳng giới và bảo vệ trẻ em, qua đó tạo sự thay đổi tích cực về thái độ, nhận thức và hành vi ứng xử trong việc ngăn ngừa và ứng phó với bạo lực, xâm hại trẻ em, đặc biệt là vấn đề xâm hại tình dục trẻ em, các vấn đề về sức khỏe sinh sản và kết hôn trẻ em.

- Trẻ em được tạo điều kiện để trải nghiệm và phát huy các sở trường của mình và tham gia các hoạt động của câu lạc bộ tại trường học, tại thôn/ bản/ ấp/ buôn và tại xã.

- Tạo dựng được mạng lưới có sự hỗ trợ để các bạn trẻ tiên phong trong việc xây dựng cộng đồng an toàn và không bạo lực giới. Thông qua hoạt động của CLB giúp nâng cao nhận thức, thái độ và hành vi của trẻ em, giáo viên, cha mẹ, người dân tại cộng đồng và cán bộ địa phương trong thực thi quyền và bổn phận của trẻ em, bảo vệ trẻ em khỏi các hình thức bạo lực, xâm hại, bóc lột, buôn bán, bắt cóc và tảo hôn.

3. Cơ cấu tổ chức của CLB

CLB được thành lập ở cộng đồng, nhà trường nhưng cần đảm bảo cơ cấu như sau:

3.1. Ban chủ nhiệm (BCN)

- Số lượng: BCN CLB nên có 3 (hoặc 5) người, bao gồm: 1 chủ nhiệm, 2 phó chủ nhiệm và thành viên; lưu ý đảm bảo thành viên BCN có cả nam và nữ, có tính đại diện cho khối lớp, độ tuổi.

- Tiêu chí lựa chọn thành viên BCN:

+ Sống tại cộng đồng (địa bàn thành lập CLB), biết tiếng phổ thông và tiếng dân tộc.

+ Là người tình nguyện, tâm huyết với các vấn đề bình đẳng giới, có khả năng thu hút - dẫn dắt người tham gia, có khả năng bao quát, điều hành nhóm, có sức khỏe và được cha mẹ hoặc người đỡ đầu cho phép tham gia.

- Vai trò, nhiệm vụ: Xây dựng kế hoạch và triển khai các hoạt động của CLB, nhiệm vụ chính gồm:

+ Làm việc với HPN và DTV cộng đồng nếu là CLB ở cộng đồng hoặc làm việc với DTV, Ban Giám hiệu nếu là CLB trong nhà trường để xây dựng kế hoạch hoạt động của CLB: Xác định các hoạt động, nội dung hoạt động, thành phần tham gia, cách thức thực hiện;

+ Triển khai các hoạt động theo kế hoạch được thống nhất trong CLB và đã được đơn vị chủ quản phê duyệt;

+ Phối kết hợp với các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong cộng đồng để tổ chức, tham gia các hoạt động nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của học sinh trong trường học cũng như của cộng đồng liên quan đến bình đẳng giới, bao gồm trẻ em, cha mẹ học sinh, người dân trên địa bàn hoạt động của CLB;

+ Quản lý nhân sự, hoạt động của CLB, báo cáo, rút kinh nghiệm và đề xuất, kiến nghị khi cần.

3.2. Dẫn trình viên (DTV)

- Về số lượng: Khoảng 1-2 người/CLB

Đối với CLB ở trong nhà trường: DTV có thể là thầy cô tổng phụ trách, nhân viên tham vấn/tư vấn tâm lý học đường, hoặc thầy cô giáo bộ môn nhiệt tình tham gia, có mong muốn tạo ra sự thay đổi ở học sinh và nhà trường.

Đối với CLB tại cộng đồng: DTV là chi hội trưởng phụ nữ hoặc Bí thư Đoàn thanh niên hoặc giáo viên/cán bộ làm công tác trẻ em, người có uy tín, có năng lực trong thôn/bản/ấp/buôn...

- Tiêu chí lựa chọn DTV: DTV cần là người có uy tín, có năng lực trong cộng đồng hoặc trong nhà trường, thường là giáo viên/tổng phụ trách, cán bộ Đoàn thanh niên, hoặc cán bộ HPN, ... là người nhiệt tình, tự nguyện trở thành DTV để dẫn dắt, hỗ trợ các em triển khai các hoạt động tại CLB tại trường học hoặc tại cộng đồng; có kiến thức, kỹ năng cơ bản về bình đẳng giới cũng như làm việc với trẻ em.

- Vai trò, nhiệm vụ của DTV:

+ Hỗ trợ BCN CLB lập kế hoạch và tổ chức triển khai các hoạt động của CLB.
+ Hỗ trợ, tăng cường sự hiểu biết cho thành viên CLB về bình đẳng giới và bảo vệ trẻ em trong tất cả các hoạt động tại trường học hay tại cộng đồng.

+ Khuyến khích các em gái tham gia nhiều hơn vào các hoạt động của CLB và các hoạt động được triển khai trong trường học hoặc tại thôn, xã.

+ Trực tiếp phụ trách hoạt động CLB bằng cách chủ động tham gia vào tổ chức các hoạt động và giám sát tiến độ, chất lượng các hoạt động, đặc biệt trong việc tiếp nhận và xử lý thông tin liên quan đến bạo lực giới trên cơ sở giới.

+ Tham gia vào quá trình điều hành sinh hoạt CLB.

+ Chịu trách nhiệm định hướng nội dung, chủ đề sinh hoạt.

+ Hỗ trợ các buổi sinh hoạt: phương pháp, cách thức thực hiện.

+ Kết nối các cơ quan, tổ chức, đoàn thể tại địa phương hỗ trợ giải quyết những mối quan tâm của trẻ.

+ Xây dựng mối quan hệ với các tổ chức liên quan để hỗ trợ hoạt động cũng như nhân rộng các mô hình CLB hoạt động hiệu quả.

+ Thu hút, vận động và quản lý những nguồn tài chính hỗ trợ cho hoạt động của CLB (nếu có).

Lưu ý: Giai đoạn đầu thì DTV là người tập huấn, dẫn dắt trang bị kiến thức, kỹ năng cho BCN CLB và các thành viên CLB; sau khi BCN CLB đã đủ năng lực tự thực hiện hoạt động thì DTV sẽ là người giám sát, hỗ trợ CLB hoạt động.

3.3. Thành viên CLB và tiêu chí lựa chọn

Số lượng thành viên: Mỗi CLB có khoảng từ 15 đến 30 thành viên (gồm em trai và em gái), nếu có điều kiện nên có nhóm sinh hoạt dành cho em trai và nhóm sinh hoạt dành cho em gái. Có những nội dung cần phải chia nhóm theo giới tính (nhóm em trai và nhóm em gái riêng) để thảo luận sâu.

Tiêu chí lựa chọn: Trẻ em gồm em trai và em gái có mong muốn đóng góp tích cực cho việc xây dựng môi trường an toàn, thân thiện và bình đẳng đều có thể tự nguyện đăng ký tham gia CLB của sự thay đổi ở trường học/tại thôn/bản/ấp/buôn của mình. Cụ thể:

+ Trẻ em từ 10 - 16 tuổi ở cùng cộng đồng thôn bản (nếu CLB tại cộng đồng), đối với trường học nên thành lập theo trường THCS, lựa chọn các em từ các khối lớp.

+ Tự nguyện, năng động, tiên phong sẽ thay đổi bản thân mình thực hiện tốt quyền và bổn phận của trẻ em. Cam kết tham gia đầy đủ các hoạt động của CLB tại trường học và tại thôn, bản.

+ Có ý thức kỷ luật tốt, có kỹ năng làm việc nhóm, tự tin trước đám đông, có trách nhiệm, có nguyện vọng thay đổi và phát triển cộng đồng. Ưu tiên các bạn có khả năng giao tiếp được tiếng Việt (tiếng Kinh) và tiếng dân tộc mình.

+ Bảo đảm sức khỏe tham gia CLB.

* **Lưu ý:** Trong điều kiện không tìm được các em có đầy đủ các tiêu chí trên thì vận động để các em tích cực, có gần đủ các tiêu chí nhất để tham gia CLB. Tất cả các em tham gia phải có sự đồng ý của cha, mẹ hoặc người giám hộ.

Vai trò, nhiệm vụ:

+ Các em có vai trò dẫn dắt và thúc đẩy trẻ em ở cộng đồng hoặc học sinh trong trường học lên tiếng về quyền được sống an toàn, được bảo vệ tránh khỏi các hành vi bạo lực, xâm hại, tảo hôn... trên cơ sở được trang bị các kiến thức và kỹ năng cần thiết.

+ Là thành viên CLB, các em đóng vai trò là hạt nhân tuyên truyền trong nhà trường và ngoài cộng đồng để phổ biến thông tin và kêu gọi sự tham gia của các bạn khác, cha mẹ và cộng đồng vào các hoạt động thúc đẩy bình đẳng giới và bảo vệ trẻ em trong gia đình, tại trường học và trong cộng đồng.

+ Các em sẽ được khuyến khích tham gia các diễn đàn đối thoại với cha mẹ, chính quyền địa phương, với thầy cô, với lãnh đạo của xã, huyện, tỉnh và các cơ quan quản lý nhà nước về công tác thúc đẩy Bình đẳng giới và Bảo vệ trẻ em.

+ Thành viên CLB có trách nhiệm tham gia đầy đủ các buổi tập huấn, họp, sinh hoạt; hỗ trợ lẫn nhau, tích cực thực hiện tốt nhiệm vụ được BCN phân công; truyền thông cho bạn bè trong trường học, cộng đồng về các nội dung của CLB.

*Lưu ý: Ở nhà trường khi mà số lượng người tham gia quá đông, có thể tổ chức lựa chọn những em thực sự mong muốn tạo ra sự thay đổi.

4. Nguyên tắc hoạt động

- Nguyên tắc tự quản và dân chủ, dựa trên tính trung thực, sự công khai và sự tình nguyện.

- Các hoạt động được thực hiện dựa trên phương pháp có sự tham gia và tăng cường khuyến khích sự tham gia. Khuyến khích khai thác những điểm tích cực của thành viên để huy động sự tham gia vào các nội dung sinh hoạt.

- Chất lượng của các hoạt động và địa điểm nơi trẻ sinh hoạt phải được bảo đảm và an toàn cho trẻ em.

- Nguyên tắc vui vẻ, mang tính thử thách và đảm bảo bình đẳng của tất cả mọi người không phân biệt giới tính, xu hướng tính dục, bản dạng giới¹, xuất thân xã hội, dân tộc, năng lực và trình độ.

- Sự tham gia của nhóm bị thiệt thòi phải luôn được chú ý ở tất cả các cấp độ, tại tất cả các hoạt động của CLB.

- Tôn trọng văn hóa địa phương và khuyến khích khai thác các vấn đề đặt ra/mối quan tâm tại địa phương.

5. Cơ quan chủ trì và phối hợp triển khai thành lập CLB

- Cơ quan chủ trì tham mưu triển khai, giám sát, đánh giá CLB: Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp.

- Cơ quan phối hợp thực hiện:

+ Đối với mô hình tại trường học: Phối hợp ngành Giáo dục và Đào tạo (trường học).

¹ Bản dạng giới (Nhân dạng giới) là sự nhận thức của một người về giới của họ. Bản dạng giới của một người có thể đồng nhất hoặc không đồng nhất với giới được chỉ định sau sinh dựa trên giới tính sinh học của họ.

+ Tại cộng đồng: Phối hợp Đoàn thanh niên, cán bộ làm công tác trẻ em, cán bộ thôn/bản/ấp/buôn.

6. Nội dung hoạt động của CLB

* **Hoạt động của CLB bao gồm:** (1) Tổ chức sinh hoạt CLB định kỳ cho các thành viên của CLB; (2) Thực hiện truyền thông cho trẻ em trong trường học và cộng đồng theo các chủ đề xác định; (3) Tổ chức giao lưu, học hỏi - chia sẻ kinh nghiệm trong trẻ em; (4) Tham gia đối thoại với chính quyền địa phương về các vấn đề liên quan đến trẻ em trong phát triển kinh tế xã hội tại địa phương; (5) Thực hiện báo cáo hoạt động về CLB.

* Tùy đặc thù của từng địa phương, có thể lựa chọn **nội dung sinh hoạt** CLB tập trung vào các chủ đề sau:

- Quyền trẻ em
- Bình đẳng giới
- Sức khỏe sinh sản và tình dục
- Phòng chống bạo lực trên cơ sở giới
- Phòng chống xâm hại tình dục trẻ em
- Phòng chống bạo lực/Bắt nạt trên không gian mạng
- Phòng chống lao động trẻ em
- Phòng chống bắt cóc, buôn bán trẻ em
- Phòng chống tai nạn thương tích ở trẻ em
- Phòng chống nạn tảo hôn...
- Giáo dục/định hướng nghề nghiệp cho thanh thiếu niên
- Các chủ đề nổi bật (hot trend) trên mạng xã hội
- Các kỹ năng mềm, giáo dục kỹ năng sống cho trẻ em: Kỹ năng tự bảo vệ và chăm sóc bản thân, quản lý cảm xúc cá nhân, làm việc nhóm, giao tiếp, ứng xử, ...
- Khai thác các chủ đề, mối quan tâm liên quan đến trẻ em tại địa phương.

(Mỗi chủ đề thiết kế 01 cuốn tài liệu để hướng dẫn tổ chức các buổi sinh hoạt, mỗi chủ đề thiết kế thành nhiều buổi sinh hoạt, mỗi buổi là 01 nội dung và có hướng dẫn rõ các bước triển khai từng nội dung để CLB có thể điều hành tổ chức sinh hoạt theo tài liệu).

PHẦN 2

HƯỚNG DẪN THÀNH LẬP VÀ VẬN HÀNH CÂU LẠC BỘ

1. Thành lập CLB

CLB có thể thành lập ở cộng đồng hoặc ở trong trường học.

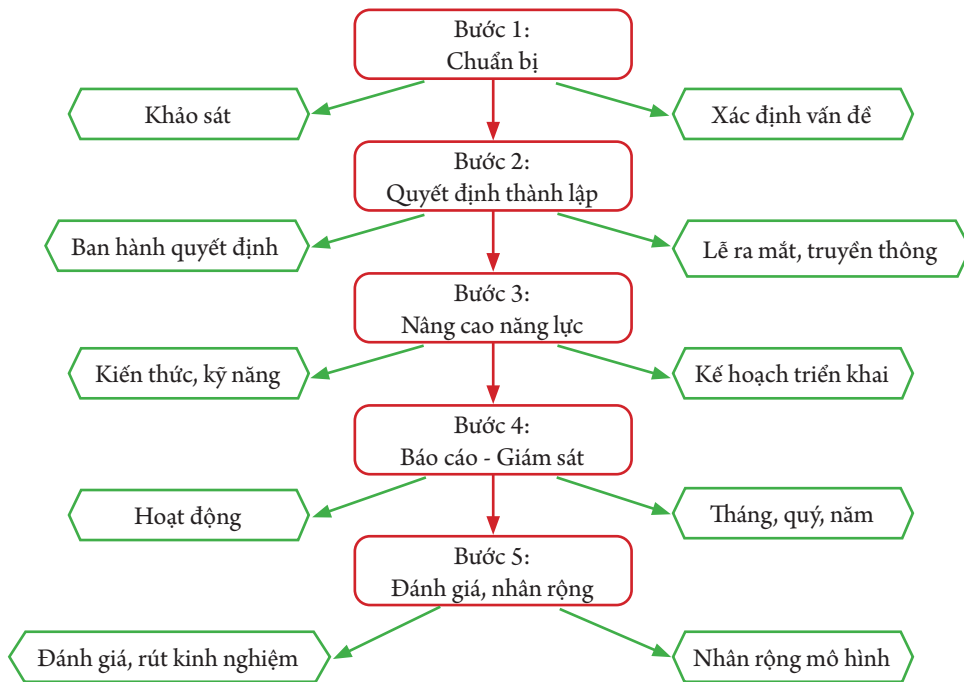
- Ở cộng đồng: Có thể thành lập cấp thôn/bản/ấp/buôn do Hội LHPN xã ra quyết định thành lập.

- Ở trong trường học: do Nhà trường thành lập, Ban giám hiệu nhà trường ra quyết định thành lập.

* **Lưu ý:** Trong trường hợp ở cộng đồng hoặc trong nhà trường đã có sẵn các CLB tương tự thì có thể củng cố, nâng chất lượng đáp ứng yêu cầu của CLB chứ không cần phải thành lập mới.

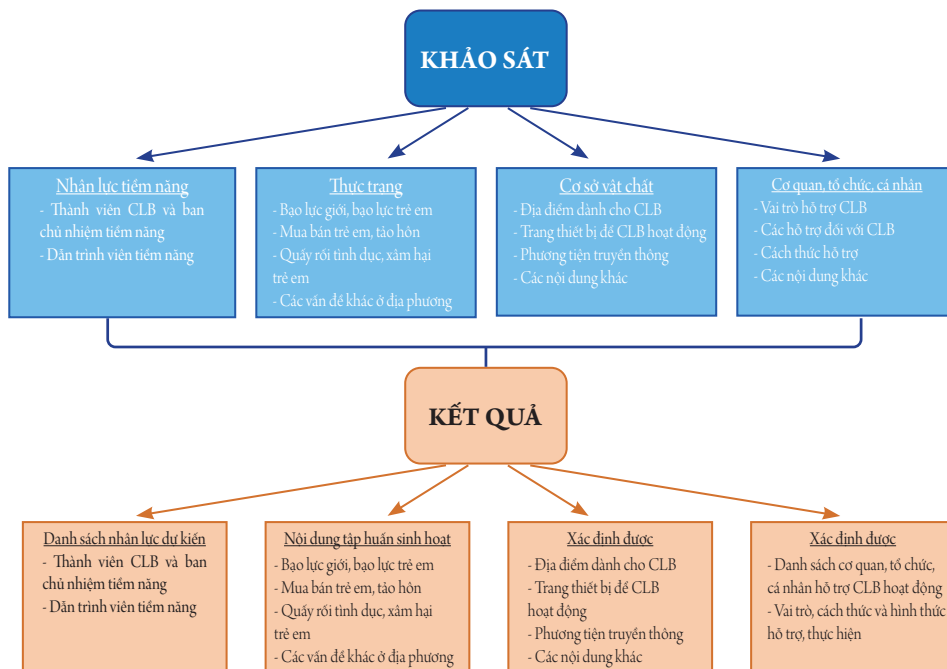
2. Quy trình thành lập

CLB thành lập ở cộng đồng hay trong nhà trường cũng cần phải thực hiện theo các bước như sau: (1) Chuẩn bị; (2) Ban hành quyết định; (3) Nâng cao năng lực và xây dựng kế hoạch triển khai; (4) Giám sát, hỗ trợ và báo cáo; (5) Đánh giá, rút kinh nghiệm và nhân rộng. Quy trình thành lập và vận hành CLB được sơ đồ hóa như sau:

Bước 1: Chuẩn bị thành lập CLB

Để chuẩn bị thành lập CLB, HPN xã hoặc đơn vị trực tiếp triển khai CLB cần tiến hành khảo sát để xác định: Nhu cầu thành lập, các ứng viên tiềm năng cho CLB, các hoạt động cần triển khai để CLB có thể vận hành được. Các nội dung khảo sát và kết quả khảo sát được sơ đồ hóa như sau:

Cụ thể:

(1) Khảo sát nhân lực dự kiến của CLB

- Đối với CLB ở cộng đồng:

+ Khảo sát số lượng trẻ trong độ tuổi từ 10 đến 16 tại cộng đồng cấp hành chính của nơi dự kiến thành lập (thôn/bản/ấp/buôn);

+ Khảo sát các trẻ quan tâm đến các hoạt động cộng đồng, mong muốn - sẵn sàng - tự nguyện tham gia CLB, năng động, tiên phong sẽ thay đổi bản thân mình thực hiện tốt quyền và bổn phận của trẻ em.

+ Khảo sát, xác định đối tượng có tiềm năng là thành viên BCN CLB, làm dẫn trình viên cho CLB (có kiến thức liên quan đến các vấn đề bình đẳng giới, bất bình đẳng giới, tảo hôn, mua bán người, bạo lực học đường và các kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng tập hợp và ra quyết định,...).

+ Khảo sát sức khỏe của trẻ, có sự đồng ý của cha, mẹ hoặc người giám hộ cho trẻ tham gia CLB.

- Đối với CLB ở trong nhà trường:

+ Khảo sát số lượng trẻ theo từng độ tuổi của lớp học trong nhà trường.

+ Khảo sát các trẻ quan tâm đến các hoạt động cộng đồng, mong muốn - sẵn sàng - tự nguyện tham gia CLB, năng động, tiên phong sẽ thay đổi bản thân mình thực hiện tốt quyền và bổn phận của trẻ em.

+ Khảo sát, xác định đối tượng có tiềm năng là thành viên BCN CLB (có kiến thức liên quan đến các vấn đề bình đẳng giới, bất bình đẳng giới, tảo hôn, mua bán người, bạo lực học đường...)

+ Khảo sát sức khỏe của trẻ, có sự đồng ý của cha, mẹ hoặc người giám hộ cho trẻ tham gia CLB.

(2) Khảo sát nhân lực dự kiến là DTV

- Đối với CLB ở cộng đồng:

Khảo sát chi hội trưởng phụ nữ/Bí thư Đoàn thanh niên/giáo viên/cán bộ làm công tác trẻ em, người có uy tín trong thôn/bản/ấp/buôn là người tâm huyết, tự nguyện, có kiến thức - kỹ năng cơ bản làm việc với trẻ em cũng như có quan điểm, thái độ, kiến thức cơ bản về phòng chống bạo lực giới, phòng chống bạo lực gia đình, phòng chống bạo lực trẻ em...

- Đối với CLB ở trong nhà trường:

Khảo sát thầy, cô tổng phụ trách của trường, hoặc nhân viên tham vấn/tư vấn tâm lý học đường, hoặc thầy cô giáo bộ môn là người tâm huyết, tự nguyện, có kiến thức - kỹ năng cơ bản làm việc với trẻ em cũng như có quan điểm, thái độ, kiến thức cơ bản về phòng chống bạo lực giới, phòng chống bạo lực gia đình, phòng chống bạo lực trẻ em...

(3) Khảo sát cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động của CLB

- Khảo sát địa điểm có thể tổ chức sinh hoạt CLB, lập danh mục các trang thiết bị phục vụ cho sinh hoạt - truyền thông của CLB hiện có và cần trang bị.

- Cơ sở vật chất cơ bản để CLB hoạt động gồm: Phòng học, nhà văn hóa thôn, bàn ghế, bảng viết hoặc màn chiếu, máy chiếu, máy tính (nếu có), nước uống, cốc uống nước, bút viết, thẻ màu, giấy A0, kéo, băng dính giấy, loa - micro... HPN cơ sở và Ban giám hiệu nhà trường tùy theo khả năng tài chính bố trí, thu xếp hoặc vận động tài trợ trang bị cơ sở vật chất cho CLB hoạt động.

- Nguồn lực hỗ trợ thành lập và hoạt động của CLB trong trường học trong thôn bản, nhà sinh hoạt cộng đồng từ Dự án 8 - Chương trình Mục tiêu Quốc gia DTTS & MN là: hỗ trợ trọn gói tối đa 3.000.000 (ba triệu đồng)/CLB¹.

(4) Khảo sát các cơ quan, tổ chức, cá nhân phối hợp, hỗ trợ CLB

- Lên danh sách các cơ quan có thể phối hợp, hỗ trợ thành lập, vận hành CLB như là UBND xã, HPN, Đoàn Thanh niên, Trường THCS, Lao động Thương binh và Xã hội, văn hóa xã, cán bộ thôn/bản/ấp/buôn...

- Khảo sát vai trò, trách nhiệm, cách thức hỗ trợ - thực hiện của từng cơ quan, tổ chức, cá nhân được liệt kê ở trên.

(5) Ngoài ra, khảo sát thêm các nội dung khác theo yêu cầu thực tế

Dựa trên kết quả khảo sát, HPN/đơn vị trực tiếp triển khai CLB tiến hành xác định:

- **Xác định loại hình CLB:** CLB ở cộng đồng hoặc CLB trong nhà trường.

- Lập danh sách thành viên CLB, dự kiến nhân sự có năng lực tham gia BCN CLB với các gợi ý như sau:

¹ Khoản 3, điều 40 Thông tư 15/2022/TT-BTC ngày 4/3/2022 quy định quản lý và sử dụng kinh phí sự nghiệp thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025.

+ *Danh sách thành viên CLB*: dự kiến số lượng từ 15 đến 30 người, đảm bảo cân bằng tỷ lệ trẻ em trai, trẻ em gái.

Gợi ý: Các thành viên CLB nên là các em tự nguyện tham gia CLB, yêu thích các hoạt động xã hội, hoạt động cộng đồng. Sẵn sàng trong thay đổi bản thân, nhiệt tình, trách nhiệm, có nguyện vọng thay đổi và phát triển cộng đồng. Được sự đồng ý của cha, mẹ hoặc người giám hộ; có đủ sức khỏe tham gia CLB.

+ *Danh sách BCN CLB*: ít nhất là 3 người, ít nhất có 1 nữ trong BCN.

Gợi ý: Các thành viên trong BCN CLB cần có các tiêu chí trên và là người có khả năng tổ chức, điều hành các hoạt động, năng động, sáng tạo và yêu thích các hoạt động cộng đồng.

- Lập danh sách DTV, nên là 1-2 người.

- Chuẩn bị các điều kiện cho hoạt động CLB: Xác định địa điểm sinh hoạt của CLB, xác định các trang thiết bị cần thiết phục vụ cho các hoạt động của CLB và kế hoạch trang bị/hoàn thiện cũng như nguồn kinh phí để thực hiện.

Gợi ý: Trong trường hợp không có hoặc không đủ ngân sách để trang bị cơ sở cho CLB hoạt động thì HPN/cơ quan trực tiếp triển khai CLB có thể vận động các cơ quan, tổ chức hoặc các cá nhân từ cộng đồng hỗ trợ tiền mặt hoặc vật chất (địa điểm sinh hoạt, tài liệu, trang thiết bị/dụng cụ phục vụ sinh hoạt CLB...).

- Chuẩn bị những văn bản cần thiết cho việc ra quyết định thành lập CLB như là dự thảo quyết định, dự thảo quy chế hoạt động...

- Xây dựng kế hoạch và nội dung chương trình ra mắt CLB.

Bước 2: Ban hành quyết định, ra mắt và truyền thông giới thiệu CLB

(1) Sau khi công tác chuẩn bị đã hoàn tất, HPN xã (hoặc UBND xã) ban hành ***Quyết định thành lập*** CLB nếu CLB thành lập ở cộng đồng; hoặc Ban giám hiệu nhà trường ban hành quyết định thành lập CLB nếu CLB thành lập trong nhà trường. Quá trình ban hành quyết định, ra mắt và truyền thông giới thiệu về CLB được sơ đồ hóa như sau:

- Nội dung Quyết định thành lập CLB sẽ tuân thủ theo quy định văn bản pháp quy nhà nước và bao gồm:

+ Tên các thành viên CLB, tên thành viên BCN, tên DTV.

+ Vai trò, trách nhiệm và quyền lợi của CLB.

+ Vai trò trách nhiệm của HPN xã nếu CLB thành lập ở cộng đồng hoặc vai trò trách nhiệm của Ban Giám hiệu nhà trường nếu CLB thành lập ở trường học.

+ Vai trò trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức liên quan (HPN, Đoàn Thanh niên, các tổ chức chính trị - xã hội khác,...)

- Quyết định thành lập CLB cần được gửi tới các thành viên của CLB, gửi tới các cơ quan, tổ chức, phòng ban liên quan;

(Có phụ lục mẫu Quyết định thành lập CLB ở cuối tài liệu)

(2) HPN xã hoặc nhà trường **tổ chức buổi ra mắt CLB** với sự tham dự của đại diện chính quyền địa phương, đại diện các cơ quan tổ chức trong địa bàn xã, các thành viên CLB, đại diện cha mẹ học sinh và đại diện học sinh trong trường hoặc cộng đồng. Lễ ra mắt tổ chức tại trường học hoặc nhà văn hóa, điểm sinh hoạt cộng đồng.

- Chương trình buổi lễ ra mắt đề xuất như sau:

1. Ổn định tổ chức

2. Văn nghệ

3. Chào cờ

4. Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu

5. Công bố quyết định thành lập, mời CLB ra mắt và trao quyết định

6. Hoạt cảnh/clip... giới thiệu về CLB

7. Phát biểu của đại biểu tham dự, giao nhiệm vụ cho BCN và Dẫn trình viên CLB

8. Phát biểu cảm ơn, bế mạc và chụp ảnh lưu niệm.

(3) Sau khi có Quyết định thành lập CLB, HPN xã hoặc Ban Giám hiệu nhà trường **thực hiện truyền thông** CLB tới học sinh, cộng đồng để được phối hợp và hỗ trợ trong quá trình hoạt động. Truyền thông được thực hiện qua các hình thức, phương tiện như sau:

- Đối với CLB ở cộng đồng: Truyền thông thông qua hệ thống của chính quyền địa phương như là hệ thống loa phát thanh xã, quyết định thành lập CLB được gửi tới các cơ quan đoàn thể trong địa bàn hoặc được thông tin tới các

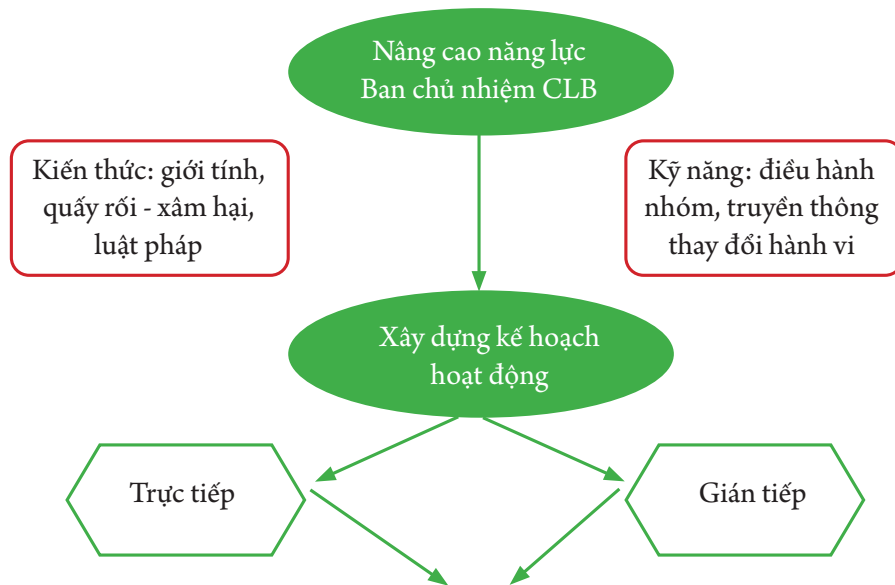
thành viên của các tổ chức trong cộng đồng, đặc biệt là hệ thống thành viên HPN xã tới tận các chi hội ở thôn/ bản/ ấp... hoặc được dán lên bảng tin ở UBND xã, tại nhà sinh hoạt cộng đồng.

- Đối với CLB ở trong nhà trường: Truyền thông thông qua hệ thống quản lý của nhà trường tới từng lớp trong buổi sinh hoạt hàng tuần hoặc dán trên bảng thông tin của nhà trường.

Bước 3: Nâng cao năng lực, xây dựng kế hoạch và triển khai hoạt động CLB

(1) HPN xã hoặc Ban Giám hiệu nhà trường tiến hành **nâng cao năng lực** cho thành viên BCN của CLB thông qua tập huấn kiến thức và kỹ năng tổ chức các buổi sinh hoạt, các buổi truyền thông.

Quá trình nâng cao năng lực, xây dựng kế hoạch và triển khai hoạt động của CLB được sơ đồ hóa như sau:

Triển khai hoạt động: Các nội dung sinh hoạt, truyền thông

Luật pháp	Nhận diện hành vi BLG/BLGD/BLHĐ	Quấy rối - Xâm hại tình dục	SKSS - Sức khỏe tình dục	Các nội dung khác quan tâm
-----------	------------------------------------	--------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

(2) Căn cứ vào kết quả khảo sát, **nội dung tập huấn** bao gồm các vấn đề sau:

- Kiến thức về giới, giới tính...
- Bình đẳng giới, bất bình đẳng giới, bạo lực giới, bạo lực gia đình - bạo lực học đường

- Quấy rối, xâm hại tình dục trẻ em, tảo hôn, ép hôn, mua bán người
- Quyền trẻ em và các chính sách, luật pháp liên quan
- Kỹ năng điều hành, quản lý nhóm
- Kỹ năng truyền thông thay đổi hành vi
- Các vấn đề đặt ra/quan tâm liên quan đến trẻ em tại địa phương

(3) BCN CLB với sự phối hợp, hỗ trợ của DTV và cán bộ HPN nếu là CLB ở cộng đồng hoặc sự phối hợp, hỗ trợ của DTV, Ban Giám hiệu nhà trường nếu là CLB trong trường học để **xây dựng kế hoạch** tháng/quý/năm. Một số yêu cầu cụ thể cho việc xây dựng kế hoạch triển khai hoạt động của CLB:

- Kế hoạch sinh hoạt, truyền thông của CLB theo tháng, quý hoặc năm.
- Có nội dung, kịch bản, phân công nhiệm vụ cho các thành viên BCN CLB của mỗi buổi sinh hoạt, truyền thông hoặc hoạt động tại cộng đồng.
- Thời gian sinh hoạt mỗi buổi thường 45 phút đến 120 phút tùy theo mục đích, nội dung trao đổi.
- Địa điểm sinh hoạt, truyền thông của CLB có thể ở tại địa điểm cố định hoặc ở không gian ngoài trời đảm bảo an toàn và thân thiện.
- Hình thức sinh hoạt, truyền thông: trực tiếp hoặc tạo các nhóm zalo, zoom, facebook hoặc buổi truyền thông/giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm.

Triển khai hoạt động của CLB: Căn cứ vào kế hoạch đã xây dựng, HPN phối hợp với chính quyền địa phương hoặc nhà trường triển khai hoạt động:

- Đối với CLB ở trong nhà trường có thể tổ chức sinh hoạt, truyền thông theo chủ đề gắn với các buổi sinh hoạt lớp, chào cờ, gắn với các ngày Lễ, Tết thiếu nhi trong năm... Hình thức tổ chức có thể thực hiện trực tiếp hoặc gián tiếp qua các nền tảng số. Thời gian thực hiện trực tiếp khoảng 30 phút/buổi, gắn với giờ sinh hoạt lớp (sau khi giáo viên chủ nhiệm làm bước ổn định lớp) hoặc thực hiện “dưới cờ” vào giờ chào cờ đầu tuần.

- Đối với CLB tại cộng đồng có thể tổ chức sinh hoạt, truyền thông theo chủ đề, gắn với hoạt động sinh hoạt hè, các ngày lễ trọng, Tết thiếu nhi, các phiên chợ... Hình thức tổ chức có thể thực hiện trực tiếp hoặc gián tiếp qua các nền tảng số. Thời gian thực hiện trực tiếp khoảng 45 phút đến 120 phút/buổi. Thời gian thực hiện vào buổi tối hoặc ngày nghỉ cuối tuần khi học sinh được nghỉ học.

Bước 4: Giám sát, hỗ trợ CLB và báo cáo

(1) Về thực hiện giám sát, hỗ trợ CLB

Giám sát - hỗ trợ hoạt động của CLB cần phải được thực hiện thường xuyên hàng tháng và ngay sau khi CLB đi vào hoạt động nhằm tháo gỡ khó khăn, hỗ trợ DTV và CLB đi vào sinh hoạt ổn định và có chất lượng, hiệu quả.

- *Nội dung giám sát:* các chương trình, kế hoạch của CLB, mức độ tham gia của các thành viên CLB, các chủ đề và các buổi sinh hoạt CLB.

- *Đơn vị thực hiện giám sát:*

+ Đối với CLB ở cộng đồng: Cán bộ HPN/hoặc cán bộ Đoàn thanh niên, cán bộ làm công tác trẻ em, cán bộ ngành Giáo dục (tùy theo sự phân cấp, phân quyền ở từng địa phương) thực hiện giám sát.

+ Đối với CLB ở trong nhà trường: DTV, Ban giám hiệu, cán bộ HPN xã thực hiện giám sát hoạt động của CLB.

- *Tần suất thực hiện giám sát:* nên thực hiện giám sát, hỗ trợ thường xuyên hàng tháng, vào dịp sinh hoạt CLB và trong trường hợp đột xuất cần thực hiện.

- *Các bước cần thực hiện để giám sát hoạt động của CLB:*

- Sử dụng các mẫu biểu công cụ giám sát do Trung ương hướng dẫn
- Xây dựng kế hoạch giám sát hỗ trợ
- Thực hiện giám sát hỗ trợ tại hiện trường
- Nhận xét, đánh giá, hỗ trợ kịp thời.

(2) Về thực hiện báo cáo về CLB:

CLB cần thực hiện báo cáo sau mỗi buổi sinh hoạt và báo cáo định kỳ hàng tháng, quý, năm theo yêu cầu của Dự án. Các nội dung báo cáo gồm:

- *Kết quả hoạt động:* Số lượng buổi sinh hoạt/truyền thông, số người tham gia, số nam/nữ; thành phần tham gia buổi sinh hoạt/truyền thông; nội dung sinh hoạt/truyền thông;

- *Các thay đổi trước sau buổi sinh hoạt/truyền thông, khuyến nghị hoặc rút kinh nghiệm để hoạt động tốt hơn.*

- *Các vấn đề khác của CLB theo thực tế.*

Người thực hiện báo cáo là BCN câu lạc bộ với sự hỗ trợ của DTV. HPN xã nhận báo cáo cuối cùng và tổng hợp báo cáo HPN cấp trên theo hướng dẫn của Chương trình.

Bước 5: Đánh giá, rút kinh nghiệm, nhân rộng CLB

- Rà soát/đánh giá hiệu quả, tác động của CLB
- Xây dựng kế hoạch và triển khai nhân rộng gắn với hoạt động của HPN và gắn với nhiệm vụ của ngành giáo dục (trường học).

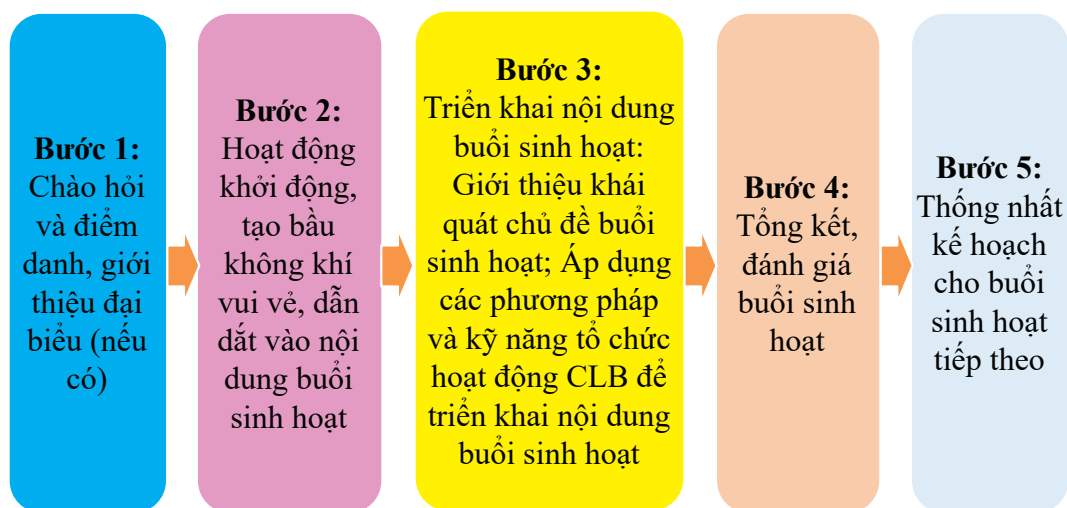
PHẦN 3

PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ NĂNG TỔ CHỨC SINH HOẠT CLB

1. Giới thiệu chung

Để tổ chức sinh hoạt CLB hiệu quả, thường xuyên đòi hỏi BCN và DTV cần làm việc chặt chẽ với nhau để xây dựng chương trình và nội dung sinh hoạt để đạt kết quả tốt nhất.

Các bước tổ chức 01 buổi sinh hoạt CLB bao gồm:

Cụ thể như sau:

Bước 1: Chào hỏi và điểm danh, giới thiệu đại biểu (nếu có)

Chủ nhiệm CLB và các thành viên chào hỏi, đón tiếp và cho đại biểu ký vào bản danh sách tham dự để có dữ liệu người tham dự, bao gồm họ tên, giới, lớp hoặc tên trường hoặc tên cơ quan tổ chức.

Dựa trên danh sách đại biểu ký vào bản Danh sách tham dự sinh hoạt, chủ nhiệm CLB khi khai mạc buổi sinh hoạt sẽ giới thiệu đại biểu (nếu có) và số lượng thành viên tham dự.

Bước 2: Hoạt động khởi động, tạo bầu không khí vui vẻ, dẫn dắt vào nội dung buổi sinh hoạt

BCN CLB tổ chức hoạt động khởi động có thể là trò chơi, tiểu phẩm hoặc trả lời có phần thưởng với nội dung liên quan đến buổi sinh hoạt hoặc chia sẻ câu chuyện, thực hành đã áp dụng chủ đề trước để tạo không khí vui vẻ, kích thích sự quan tâm – tìm hiểu của người tham dự trước khi vào nội dung chính của buổi sinh hoạt.

Bước 3: Triển khai nội dung buổi sinh hoạt

Chủ nhiệm CLB giới thiệu khái quát chủ đề buổi sinh hoạt; mục tiêu và kết quả mong đợi sau buổi sinh hoạt.

BCN CLB áp dụng các phương pháp và kỹ năng tổ chức hoạt động CLB để triển khai các nội dung/chủ đề của buổi sinh hoạt. *Lưu ý: Mỗi buổi sinh hoạt chỉ nên thực hiện 1 nội dung nhỏ trong 1 chủ đề, phù hợp với thời lượng và đối tượng tham dự buổi sinh hoạt.*

Bước 4: Tổng kết, đánh giá buổi sinh hoạt

Chủ nhiệm CLB dành thời gian ít nhất là 5 phút trước khi kết thúc buổi sinh hoạt để tóm tắt lại các nội dung/chủ đề buổi sinh hoạt để các thành viên tham gia CLB nhớ nội dung đã chia sẻ, đồng thời liên hệ nội dung chủ đề mới với thực hành trong cuộc sống.

Bước 5: Thống nhất kế hoạch cho buổi sinh hoạt tiếp theo

Chủ nhiệm CLB thông báo thời gian, nội dung buổi sinh hoạt tiếp theo và các việc cần làm (nếu có) tới các thành viên CLB. Tài liệu phát tay của buổi sinh hoạt (nếu có) được chuyển tới người tham dự sau khi kết thúc buổi sinh hoạt.

2. Một số phương pháp và kỹ năng tổ chức các hoạt động CLB

Phương pháp tổ chức và điều hành các hoạt động của CLB rất phong phú và đa dạng. Sử dụng phương pháp nào sẽ tùy thuộc vào mục tiêu, nội dung hoạt động, thời gian của hoạt động và kinh nghiệm điều hành của DTV. Đôi khi, BCN và DTV sử dụng phối hợp và lồng ghép nhiều phương pháp trong một buổi sinh hoạt hoặc trong một hoạt động để tăng tính hiệu quả của các phương pháp. **Tài liệu này giới thiệu một số phương pháp hiệu quả và sử dụng phổ biến trong tổ chức hoạt động của CLB**, cụ thể như: Phương pháp thảo luận

nhóm, phương pháp tổ chức trò chơi, phương pháp sắm vai - đóng vai tình huống, phương pháp tổ chức cuộc thi, phương pháp câu chuyện ảnh (photo voice), phương pháp truyền thông trên mạng xã hội.

2.1. Phương pháp Thảo luận nhóm

Thảo luận nhóm là hoạt động trao đổi ý kiến giữa các em thành viên CLB với nhau về một chủ đề nào đó. Thảo luận nhóm là một dạng tương tác nhóm đặc biệt mà trong đó các thành viên cùng giải quyết một vấn đề nhằm đạt tới một sự hiểu biết sâu sắc hơn.

Thảo luận nhóm tạo ra một môi trường cho thành viên CLB chia sẻ ý kiến, quan điểm của mình, có cơ hội làm quen với nhau và để hiểu nhau hơn. Phương pháp này được sử dụng rất linh hoạt cho mọi chủ đề sinh hoạt, ở mọi không gian và thời gian khác nhau, không phải đòi hỏi mất nhiều thời gian và công sức cho việc chuẩn bị cũng như tổ chức thảo luận. Nếu được tổ chức tốt, thảo luận nhóm có khả năng mang lại những hiệu quả giáo dục tích cực đối với thành viên CLB, nhất là về nhận thức và thái độ.

Đặc trưng của phương pháp thảo luận nhóm là có sự tiếp xúc trực diện giữa những người tham gia và sự tự do trao đổi ý tưởng, quan điểm, kinh nghiệm của cá nhân; tạo ra sự khác biệt, sự hòa đồng hoặc sự gắn nhau rất phong phú của các quan điểm, ý tưởng. Nó giúp thành viên CLB tham gia một cách chủ động, tích cực vào quá trình tập huấn trên cơ sở có sự hợp tác, chia sẻ kinh nghiệm, học hỏi lẫn nhau; giúp thành viên CLB hiểu vấn đề một cách sâu sắc, giáo dục tính độc lập, tư duy phê phán, biết lắng nghe ý kiến của người khác.

Trong nhóm có thể phân công mỗi người một phần việc. Trong nhóm nhỏ, mỗi thành viên đều phải làm việc tích cực, không thể ỷ lại vào một vài người hiểu biết và năng động hơn. Các thành viên trong nhóm giúp đỡ nhau tìm hiểu vấn đề nêu ra trong không khí thi đua với các nhóm khác.

Kết quả làm việc của mỗi nhóm sẽ đóng góp vào kết quả học tập chung của cả CLB. Để trình bày kết quả làm việc của nhóm trước toàn CLB, nhóm có thể cử ra một đại diện hoặc phân công mỗi thành viên trình bày một phần nếu nhiệm vụ giao cho nhóm là khá phức tạp.

Ưu điểm:

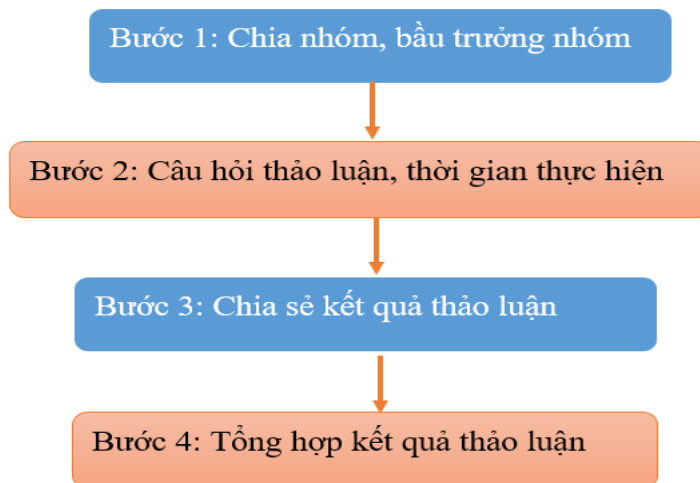
- Giúp thành viên CLB có cơ hội được cùng nhau chia sẻ, trao đổi thông tin hợp tác để giải quyết các vấn đề, thông qua đó giúp nhau cùng hiểu một cách đúng đắn hơn về những vấn đề được thảo luận.

- Giúp thành viên CLB bày tỏ những ý kiến, quan điểm của mình một cách dân chủ, tự tin để kiểm chứng hay để tự khẳng định và tự điều chỉnh.
- Giúp hình thành và phát triển ngôn ngữ nói, kỹ năng thuyết phục, biết bảo vệ chính kiến của mình, biết lắng nghe, chia sẻ, hợp tác.
- Nội dung được thảo luận sâu sắc và đa chiều qua sự thảo luận của các nhóm.

Yêu cầu:

- Phương pháp thảo luận nhóm sẽ cần nhiều thời gian để các nhóm thảo luận và trình bày. Số lượng thành viên mỗi nhóm không nên quá đông để các thành viên nhóm cùng tham gia, thường là 7 - 8 người/nhóm hoặc ít hơn tùy theo nội dung và thời gian thảo luận.
- Cần lựa chọn được trưởng nhóm là người có khả năng giúp và đảm bảo tất cả các thành viên nói ra ý kiến của mình cũng như tổng hợp các ý kiến để chia sẻ với các nhóm khác.
- DTV cần hướng dẫn BCN CLB đưa ra yêu cầu rõ ràng về thời lượng thảo luận, phương pháp trình bày kết quả thảo luận, câu hỏi cho từng nhóm.
- DTV và BCN CLB cần hỗ trợ trực tiếp cho từng nhóm trong quá trình các nhóm thảo luận để các nhóm làm đúng yêu cầu.

Sơ đồ hóa cách thức thực hiện phương pháp thảo luận nhóm như sau:

Bước 1: Chia nhóm, bầu trưởng nhóm

- DTV hỗ trợ BCN CLB chia người tham dự thành các nhóm theo mục đích của chủ đề thảo luận. Có thể chia nhóm tối thiểu là 2 người/nhóm, mỗi nhóm không nên quá đông, thường chỉ 4 - 5 người/nhóm hoặc tối đa 7 - 8 người/nhóm.

- *Cách chia nhóm*: Có nhiều cách chia nhóm khác nhau như:

+ Chia nhóm ngẫu nhiên, những ngôi cạnh nhau thì thành 1 nhóm (Ví dụ: chia nhóm theo nhóm 2 người cạnh nhau, 4 người cạnh nhau, ...);

+ Chia nhóm ngẫu nhiên theo đếm số thứ tự: Tham dự viên đếm lần lượt theo thứ tự từ 1 trở lên, chỉ nên đếm đến 4 hoặc 5 để chia thành nhóm tương ứng, các thành viên có số giống nhau thì thành một nhóm.

+ Chia nhóm ngẫu nhiên theo trò chơi “Kết chùm”: DTV và BCN dự kiến 1 nhóm có mấy người thì hô: “tôi cần tôi cần” hoặc “kết chùm, kết chùm”, các thành viên còn lại sẽ hô “cần gì, cần gì” hoặc “chùm mấy, chùm mấy”, lúc đó BCN sẽ hô theo số lượng người/nhóm đã dự kiến từ ban đầu. Các thành viên nhanh chóng bắt nhóm với nhau theo số lượng yêu cầu. Số người tham gia còn dư thì DTV hướng dẫn BCN chia vào các nhóm.

+ Chia nhóm ngẫu nhiên theo thứ tự nhóm Cam - Quýt - Mít - Dừa, Đông - Tây - Nam - Bắc, ... làm tương tự như chia nhóm theo số thứ tự, các nhóm có cùng tên thì vào cùng nhóm.

+ Chia nhóm chủ động theo vùng miền, theo độ tuổi, giới, sở thích...: Những người có cùng vùng miền, độ tuổi hoặc cùng đặc điểm chung nào đó thì vào 1 nhóm theo số lượng đã gợi ý như ở trên.

Sau khi nhóm được chia xong, DTV hỗ trợ BCN CLB hướng dẫn các nhóm bầu ra trưởng nhóm với nhiệm vụ rõ ràng: khuyến khích, thúc đẩy các thành viên nhóm tham gia thảo luận, phát biểu ý kiến - quan điểm của mình về vấn đề được yêu cầu thảo luận. Trưởng nhóm nên là người có khả năng nói rõ ràng, mạch lạc, có khả năng quan sát mọi người và nắm bắt được yêu cầu nội dung thảo luận cũng như có khả năng giao việc cho các thành viên trong nhóm.

Bước 2: Câu hỏi thảo luận và thời gian thực hiện

Đây là bước rất quan trọng, DTV cần hỗ trợ BCN CLB đưa ra câu hỏi/bài tập rõ ràng với từng nhóm, câu hỏi/bài tập cần chiếu slide, hoặc ghi lên giấy A0/thẻ màu, hoặc in ra và đưa cho mỗi nhóm, ...

+ DTV hỗ trợ BCN CLB đưa ra yêu cầu thời lượng thảo luận, tùy nội dung và số lượng câu hỏi để quy định thời gian thảo luận, thường từ 5 phút - 15 phút, có những nội dung cần nhiều thời gian hơn thì khoảng 30 phút thảo luận.

Ghi chú: Mỗi nhóm sẽ thảo luận 1-2 câu hỏi riêng hoặc các nhóm thảo luận chung một câu hỏi.

+ DTV hỗ trợ BCN CLB hướng dẫn các nhóm thể hiện kết quả thảo luận nhóm và cử đại diện lên chia sẻ kết quả thảo luận. Kết quả thảo luận nhóm có thể được thể hiện trên giấy A0 hoặc trên thẻ màu hoặc tranh vẽ, đóng kịch - tiểu phẩm, múa - hát...; Đại diện nhóm chia sẻ kết quả thảo luận có thể là 1 người hoặc vài người hoặc cả nhóm tùy theo hình thức thể hiện mà nhóm quyết định.

Bước 3: Chia sẻ kết quả thảo luận

DTV hỗ trợ BCN điều hành và mời các nhóm chia sẻ kết quả thảo luận theo yêu cầu và chuẩn bị ở bước 2.

Sau khi các nhóm trình bày kết quả thảo luận, DTV hỗ trợ BCN CLB mời các nhóm còn lại bổ sung, nhận xét, góp ý, đặc biệt là góp ý với các câu hỏi yêu cầu giải quyết vấn đề.

Hình thức chia sẻ kết quả tổng kết có thể là thuyết trình, đóng kịch... hoặc dán kết quả thảo luận để mọi người đi đến đọc và bổ sung.

Bước 4: Tổng hợp kết quả thảo luận

DTV hỗ trợ BCN CLB tổng hợp lại kết quả thảo luận về nội dung yêu cầu để giúp các thành viên CLB nhớ, thuộc, nắm vững để từ đó có thể chuyển tải cho người khác cũng như tham gia vào định hướng nhận thức, thay đổi hành vi có hại của những người xung quanh.

DTV nhận xét kết quả làm việc của các nhóm, những bài học rút kinh nghiệm cho BCN CLB và các nhóm để lần sau làm tốt hơn.

Một số điểm cần lưu ý trong sử dụng phương pháp thảo luận nhóm:

- Trong khi các nhóm thảo luận, DTV cần hỗ trợ BCN CLB bám sát và theo dõi, khuyến khích, giúp đỡ các nhóm khi cần thiết (điều chỉnh để cuộc thảo luận đi đúng hướng, động viên những thành viên CLB nhút nhát tham gia ý kiến, gợi ý khi cuộc thảo luận gặp khó khăn, bế tắc...).

- Cần thường xuyên thay đổi thành phần của nhóm bằng các cách chia nhóm khác nhau, tạo điều kiện cho thành viên CLB được hợp tác, giao lưu với tất cả các bạn trong CLB, không nên giữ nguyên thành phần của nhóm trong thời gian dài. Số lượng thành viên CLB của nhóm không nên quá đông để tránh tình trạng một số em ỷ lại không tham gia hoạt động.

- Mỗi nhóm cần cử nhóm trưởng để điều khiển nhóm làm việc và thư kí để ghi chép các ý kiến. Nhiệm vụ nhóm trưởng và thư kí cần luân phiên nhau để tất cả mọi thành viên CLB đều có khả năng thực hiện.

- Nhiệm vụ thảo luận phải phù hợp với chủ đề bài học, sát với trình độ, năng lực của thành viên CLB và huy động được vốn kinh nghiệm sống của các em. Các câu hỏi phải được nêu một cách tuần tự, liên tiếp, câu trả lời cho câu hỏi trước cần được sử dụng như những bậc thang tiến tới câu hỏi và câu trả lời sau, làm cho cuộc thảo luận được liên tục. Câu hỏi phải ngắn gọn, rõ ràng, kích thích suy nghĩ của thành viên CLB, tạo ra nhiều ý kiến, quan điểm khác nhau.

- Cần bố trí chỗ làm việc của các nhóm sao cho thuận lợi, để các thành viên có thể hướng vào nhau, lắng nghe và cùng chia sẻ suy nghĩ/ý tưởng.

2.2. Phương pháp sử dụng trò chơi

Đây là một phương pháp tổ chức rất sinh động, hấp dẫn giúp thành viên CLB có điều kiện thể hiện khả năng của mình trong hoạt động CLB với nhiều nội dung kiến thức đa dạng, có tác dụng “học mà chơi, chơi mà học”. Trò chơi cũng là dịp để thành viên CLB tập xử lý những tình huống nảy sinh trong cuộc sống, giúp các em có thêm kinh nghiệm sống.

Tác động của trò chơi đối với người tham gia như sau:

- Tạo sự hứng khởi, sự chú ý
- Khuyến khích sự quan tâm
- Thúc đẩy người tham gia hành động, thực hành các điều họ học được
- Tạo tâm lý thoải mái, giảm căng thẳng mệt mỏi, xóa bớt ranh giới giữa người hướng dẫn và người tham gia, giữa người tham gia với nhau
- Gắn kết các thành viên với nhau
- Làm cho học viên nhớ kỹ hơn những điều họ học được
- Rèn luyện một số kỹ năng: lắng nghe, quan sát, phản ứng nhanh, kỹ năng làm việc nhóm...
- Có thể sử dụng trò chơi để chia nhóm ngẫu nhiên, từ đó tiến hành thảo luận nhóm theo các nhóm đã hình thành từ trò chơi

Trò chơi được phân loại theo nhiều cách khác nhau:

- Căn cứ vào mục đích của trò chơi, có 3 loại như sau:
  - + Trò chơi khởi động, lên tinh thần
  - + Trò chơi dẫn nhập nội dung học
  - + Trò chơi cung cấp các kiến thức, rèn luyện kỹ năng, củng cố kiến thức...

- Căn cứ vào địa điểm tổ chức trò chơi, hình thức thực hiện trò chơi có thể như sau:

+ Địa điểm ngoài trời thường là các trò chơi vận động, cần có không gian rộng

+ Địa điểm trong phòng: Thường là những trò tĩnh, không đòi hỏi phải vận động, thay đổi vị trí nhiều.

- Căn cứ vào nội dung giáo dục, trò chơi có thể là:

+ Trò chơi trí tuệ

+ Trò chơi ngôn ngữ

+ Trò chơi toán học

+ Trò chơi âm nhạc...

- Căn cứ vào quy mô tổ chức trò chơi:

+ Trò chơi nhỏ: trò chơi với số lượng ít người tham gia, trong một không gian nhỏ.

+ Trò chơi lớn: Trò chơi huy động sự tham gia của nhiều người, nhiều đối tượng, thời gian dài, gồm nhiều nội dung chuyên môn, có chủ đề, có tính dây chuyền, liên hoàn hay hệ thống (ví dụ: truy tìm kho báu).

+ Trò chơi mang tính chiến dịch, kéo dài hàng tuần, huy động số lượng người tham gia nhiều, trong thời gian dài.

+ Với các trò chơi mô phỏng các game show truyền hình có nội dung phong phú, đa dạng, có thể thực hiện việc củng cố, khám phá kiến thức ở tất cả các môn học, đồng thời có thể triển khai các nội dung giáo dục đa dạng về tất cả các lĩnh vực khác nhau.

Ưu điểm:

- Trò chơi tạo cơ hội để thành viên CLB tham gia vào các mối quan hệ giao tiếp với bạn bè, phát triển tốt các năng lực giao tiếp, trò chơi đồng thời là một phương tiện để thành viên CLB có thể giao tiếp với nhau một cách tự nhiên, dễ dàng.

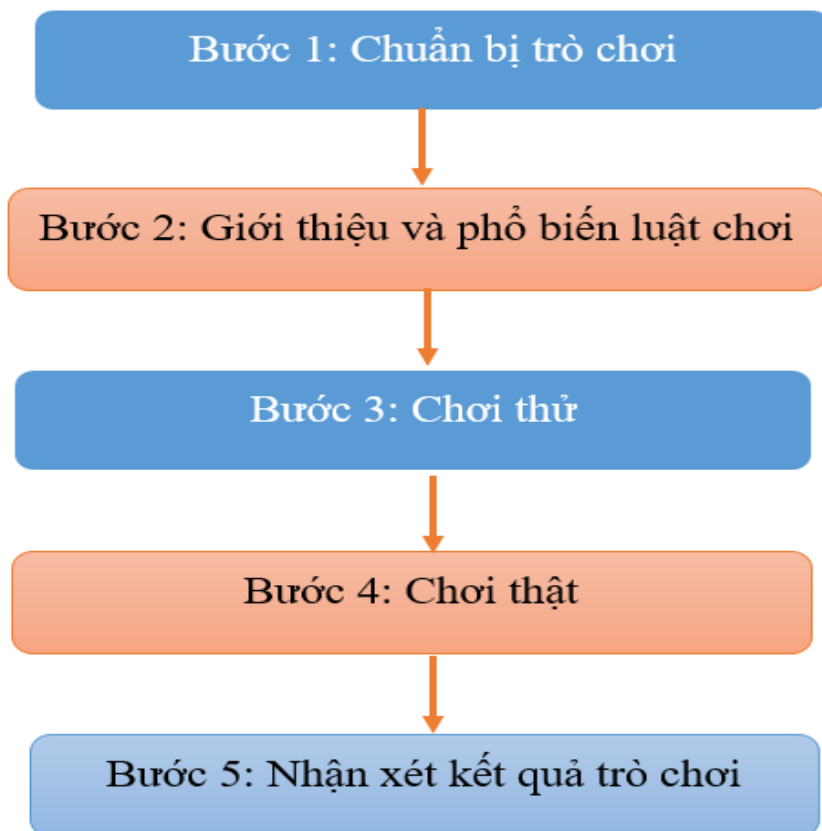
- Trò chơi là một phương thức giải trí tích cực và hiệu quả, giúp thành viên CLB tái tạo năng lực thần kinh và cơ bắp sau thời gian học tập, lao động căng thẳng. Những trò chơi vui nhộn, hào hứng không chỉ thỏa mãn nhu cầu của các em mà còn mang lại những giá trị tinh thần to lớn, hữu ích.

Yêu cầu:

- Trong sinh hoạt CLB, thời gian không có nhiều nên các DTV thảo luận với BCN để lựa chọn trò chơi có thời lượng phù hợp, thường do không gian tổ chức sinh hoạt CLB là trong phòng nên chỉ sử dụng trò chơi trong phòng.
- DTV hỗ trợ BCN thay đổi trò chơi để tăng sự hấp dẫn và sự tham gia của thành viên CLB, tránh sự nhàm chán, do đó yêu cầu đặt ra là DTV phải tham khảo nhiều trò chơi khác nhau.
- DTV và BCN cần có khả năng quản lý trò chơi để đảm bảo mọi người tham gia theo đúng mục đích thiết kế trò chơi.
- Tìm trò chơi liên quan/phù hợp với nội dung dự kiến truyền tải.
- Trò chơi là hoạt động tự do, tự nguyện, không gò ép hay bắt buộc khi các thành viên CLB không thích, không đáp ứng nhu cầu và nguyện vọng của các em.

Cách thực hiện:

Sơ đồ hóa cách thức thực hiện phương pháp trò chơi như sau

Bước 1: Chuẩn bị trò chơi

- Nắm rõ quy trình, yêu cầu, xác định đối tượng, mục đích của trò chơi và lựa chọn trò chơi phù hợp với nội dung, địa điểm thực hiện cũng như trình độ của người tham gia buổi sinh hoạt.

- Cử người quản trò: DTV hỗ trợ BCN lựa chọn người đóng vai quản trò. Người quản trò nên là người vui vẻ, cởi mở, trung thực, công bằng, linh hoạt, sáng tạo, có bản lĩnh, biết kết hợp hài hòa giữa lời nói và hành động; phải luôn nắm vững nội quy, quy tắc, quy trình chơi, biết được nhiều trò chơi, có năng khiếu nhất định, có ngôn ngữ tốt (chất giọng tốt, khả năng phối hợp ngôn ngữ nói và các yếu tố phi ngôn ngữ, cử chỉ, điệu bộ, ánh mắt, nụ cười toát lên vẻ hài hước, dí dỏm, vui vẻ, thoải mái...) tạo nên sự lôi cuốn, hấp dẫn thành viên CLB.

- Thông báo kế hoạch, thời gian, nội dung trò chơi đến thành viên CLB.

- Phân công nhiệm vụ cho nhóm, đội chơi, chuẩn bị điều kiện phương tiện - vật phẩm cho trò chơi.

Bước 2: Giới thiệu tên trò chơi và phổ biến luật chơi

- Ổn định tổ chức, bố trí đội hình. Tùy từng trò chơi, địa điểm để bố trí đội hình, phương tiện cho phù hợp...

- Xác định vị trí cố định hoặc vị trí di động của người quản trò sao cho mọi khẩu lệnh tất cả mọi người đều nghe thấy, các động tác của các thành viên đều quan sát được, thực hiện được, đồng thời quản trò cũng phải hiểu, quan sát và biết được các thành viên đã thực hiện đúng hay sai trò chơi.

- Giới thiệu trò chơi: ngắn gọn, hấp dẫn, dễ hiểu, tiếp thu, dễ thực hiện gồm các nội dung sau: tên trò chơi, chủ đề chơi, mục đích, yêu cầu của trò chơi, quy cách chơi, cách đánh giá thắng thua và một số tình huống có thể xảy ra.

- DTV là người giám sát đảm bảo trò chơi được thực hiện đúng theo yêu cầu, quy định.

- Nên có phần thưởng - hình thức phạt cho người/nhóm thực hiện tốt hoặc không đúng theo yêu cầu của trò chơi.

Bước 3: Chơi thử (Chơi nháp)

- Sau khi giới thiệu trò chơi cần cho các thành viên chơi thử để thành viên CLB nắm rõ cách chơi cũng như thu hút các thành viên tập trung vào trò chơi. Nếu cần thiết điều chỉnh quy định trò chơi cho phù hợp.

Bước 4: Chơi thật

- Dùng khẩu lệnh bằng lời hoặc kèn, chuông... để điều khiển cuộc chơi. Người quản trò hoặc trọng tài cần quan sát, theo dõi kỹ, chính xác để đánh giá thắng thua và rút kinh nghiệm.

- Động viên, khích lệ, cổ vũ cuộc chơi thật sôi động. Kịp thời uốn nắn, rút kinh nghiệm những trường hợp phạm luật.

- Kết thúc trò chơi theo quy định hoặc có thể điều chỉnh thời gian chơi sao cho phù hợp với diễn biến thực tế.

Bước 5: Nhận xét kết quả trò chơi

Sau khi trò chơi kết thúc, DTV hỗ trợ BCN CLB nhận xét, tổng kết kết quả trò chơi: người quản trò công bố kết quả cuộc chơi.

- Động viên, khích lệ tinh thần, ý thức của thành viên CLB tham gia, tuyên dương, khen ngợi hoặc có thể khen thưởng bằng vật chất nhằm tạo ra không khí vui vẻ, sôi nổi, để lại ấn tượng tốt đẹp cho thành viên CLB về cuộc chơi.

- Dặn dò các em những điều cần thiết khác (ví dụ: thu dọn phương tiện, vệ sinh sau khi chơi...).

- DTV giám sát toàn bộ quá trình chơi, điều chỉnh nội quy, quy định cho phù hợp với thực tế nếu cần thiết.

2.3. Phương pháp sắm vai, đóng vai

Đóng vai, sắm vai là phương pháp thực hành của thành viên CLB trong một số tình huống ứng xử cụ thể nào đó trên cơ sở các trường hợp trải nghiệm của thành viên tham gia hoặc “làm thử” một số cách ứng xử nào đó trong một tình huống giả định dựa trên sự sáng tạo của các em.

Đóng vai, sắm vai tạo môi trường rèn luyện và phát triển kỹ năng hợp tác, giao tiếp và ứng xử cho thành viên CLB.

Đóng vai, sắm vai là phương pháp nhằm giúp thành viên CLB suy nghĩ sâu sắc về một vấn đề bằng cách tập trung vào một sự việc cụ thể mà các em vừa thực hiện hoặc quan sát được. Việc “diễn” không phải là phần chính của phương pháp này mà điều quan trọng là sự thảo luận sau phần diễn ấy.

Đóng vai, sắm vai có nhiều ưu thế trong việc rèn luyện kỹ năng ứng xử cho thành viên CLB, làm nảy sinh óc sáng tạo của các em trong việc tìm kiếm cách xử lý và thể hiện cách ứng xử, làm thay đổi thái độ, hành vi của các em theo hướng tích cực.

Ưu điểm:

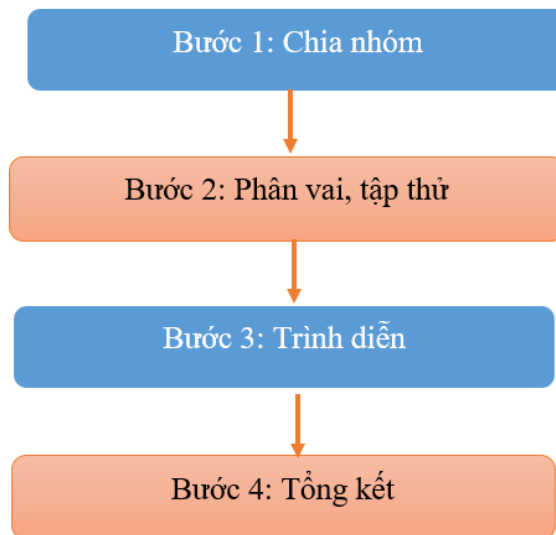
- Phương pháp sắm vai kích thích sự sáng tạo của các thành viên tham gia, tạo không gian để các thành viên rèn luyện ứng xử, giao tiếp với nhau thông qua việc trao đổi và diễn các vai.
- Phương pháp này tạo sự hấp dẫn, thu hút cho các thành viên tham dự và tạo sự đa dạng trong tư duy giải quyết vấn đề.
- Là phương pháp áp dụng được các kỹ năng và xử lý tình huống thực tế hoặc giả định một cách hiệu quả, đa dạng.

Yêu cầu:

- Các nhóm cần có sự tương tượng, tạo bố cục kịch bản và phân vai cụ thể.
- Các thành viên tham gia cần có sự luyện tập, sáng tạo để làm tròn vai diễn, đóng góp vào thành công chung của cả nhóm.
- Mỗi nhóm cần thể hiện được thông điệp qua hoạt cảnh sắm vai.
- Cần thời gian để các nhóm được thể hiện hoạt cảnh của nhóm.

Cách thực hiện:

Sơ đồ hóa cách thức thực hiện phương pháp đóng vai, sắm vai như sau

Bước 1: Chia nhóm

- DTV hỗ trợ BCN CLB chia nhóm và giao nhiệm vụ đóng vai cho các nhóm. Trong đó có quy định rõ thời gian chuẩn bị, thời gian đóng vai của mỗi nhóm.

- Tình huống sắm vai được giao cho từng nhóm với yêu cầu cụ thể hoặc do các nhóm chọn tình huống giả định của nhóm mình.

- Trang phục, vật liệu hỗ trợ cho đóng vai nên tận dụng những đồ có sẵn tại chỗ hoặc chuẩn bị từ trước nhưng nên dùng những vật liệu đơn giản, dễ tìm, rẻ tiền.

Bước 2: Phân vai và tập thử

- DTV hỗ trợ BCN CLB hướng dẫn các nhóm thảo luận nghiên cứu tình huống, xây dựng kịch bản, phân công vai diễn. Kịch bản diễn cần rất rõ ràng về các cảnh, nội dung logic, lời thoại có thể viết sẵn để các vai diễn học thuộc, hoặc các vai diễn sẽ diễn thoại theo tình huống của mình sao cho phù hợp.

- DTV hỗ trợ BCN CLB hướng dẫn các nhóm lưu ý các phân cảnh không quá dài và cần phân cảnh nào thể hiện thông điệp chính, nội dung chính của cả vở diễn.

- DTV hỗ trợ BCN CLB giám sát quá trình chuẩn bị, tập thử của các nhóm và gợi ý, đóng góp ý kiến để diễn tốt hơn, bám sát nội dung yêu cầu của tình huống.

Bước 3: Trình diễn

- Các nhóm lên đóng vai thể hiện cách ứng xử trong tình huống với thời gian đã được thông báo.

- DTV hỗ trợ BCN CLB hướng dẫn các thành viên còn lại CLB thảo luận, nhận xét về cách ứng xử của các vai diễn.

Bước 4: Tổng kết

- DTV kết luận, định hướng cho thành viên CLB về cách ứng xử tích cực trong tình huống đã cho.

- DTV động viên, khích lệ tinh thần, ý thức của thành viên CLB tham gia, tuyên dương, khen ngợi hoặc có thể khen thưởng bằng vật chất nhằm tạo ra không khí vui vẻ, sôi nổi, để lại ấn tượng tốt đẹp cho thành viên CLB về cuộc chơi.

- DTV hỗ trợ BCN CLB hướng dẫn các thành viên những điều cần thiết khác (Ví dụ: thu dọn vật liệu, vệ sinh nơi chơi...).

- DTV giám sát toàn bộ quá trình thực hiện, điều chỉnh nội quy, quy định cho phù hợp với thực tế nếu cần thiết.

**** Một số điểm cần lưu ý***

- Tình huống để đóng vai cần để mở để thành viên CLB tự tìm cách giải quyết, cách ứng xử phù hợp; không cho trước “kịch bản”, lời thoại.

- Tình huống đóng vai phải có tính mục đích thật rõ ràng, không nên quá phức tạp và phải có nhiều cách giải quyết.
- Mỗi tình huống có thể phân công một hoặc nhiều nhóm cùng đóng vai, mỗi nhóm thể hiện cách ứng xử khác nhau, trên cơ sở đó thành viên CLB nhận xét, đánh giá, so sánh các cách ứng xử và lựa chọn cách ứng xử tối ưu.
- Phải dành thời gian thích hợp cho thành viên CLB thảo luận xây dựng kịch bản và chuẩn bị đóng vai.
- Trong khi thành viên CLB thảo luận và chuẩn bị đóng vai, DTV nên đi đến từng nhóm lắng nghe và gợi ý, giúp đỡ thành viên CLB khi cần thiết.
- DTV phải có tổng kết, rút bài học đối với mỗi tình huống được xử lý, có sự điều chỉnh định hướng đúng đắn.

2.4. Phương pháp Tổ chức cuộc thi

Tổ chức cuộc thi là phương pháp quan trọng, cần thiết đối với mỗi DTV trong quá trình hỗ trợ, hướng dẫn BCN CLB tổ chức sinh hoạt CLB. Hội thi là một trong những hình thức sinh hoạt CLB hấp dẫn, lôi cuốn thành viên CLB và đạt hiệu quả trong việc tập hợp, giáo dục, rèn luyện và định hướng phát triển cho thành viên CLB.

Một trong những định hướng đổi mới công tác tổ chức hoạt động CLB hiện nay là khơi dậy sức sáng tạo của thành viên CLB trong các hoạt động với những nội dung, hình thức hết sức phong phú và đa dạng. Do đó, tổ chức hội thi thực sự có ý nghĩa to lớn trong công tác tổ chức, sinh hoạt CLB.

Đây là một hình thức để DTV kiểm tra, đánh giá kỹ năng - trình độ của BCN CLB. Do vậy, thông qua việc tổ chức hội thi, huy động, tập hợp nhiều lực lượng tham gia đạt mục tiêu của dự án, DTV đánh giá hiệu quả hoạt động của BCN CLB.

Ưu điểm:

- Tổ chức hội thi sẽ tăng tính sáng tạo, thúc đẩy sự tham gia.
- Tham dự viên được thực hành, rèn luyện các kỹ năng.
- Hình thức tổ chức thi đa dạng như viết kịch ngắn, viết sáng kiến, viết bài hùng biện, viết truyện, vẽ tranh, vẽ áp phích, tờ rơi, rung chuông vàng...
- Thu hút số lượng lớn đối tượng tham gia và phù hợp với nhiều độ tuổi: Thành viên CLB và học sinh trong trường, hoặc trẻ em ở cộng đồng. Cần khuyến khích

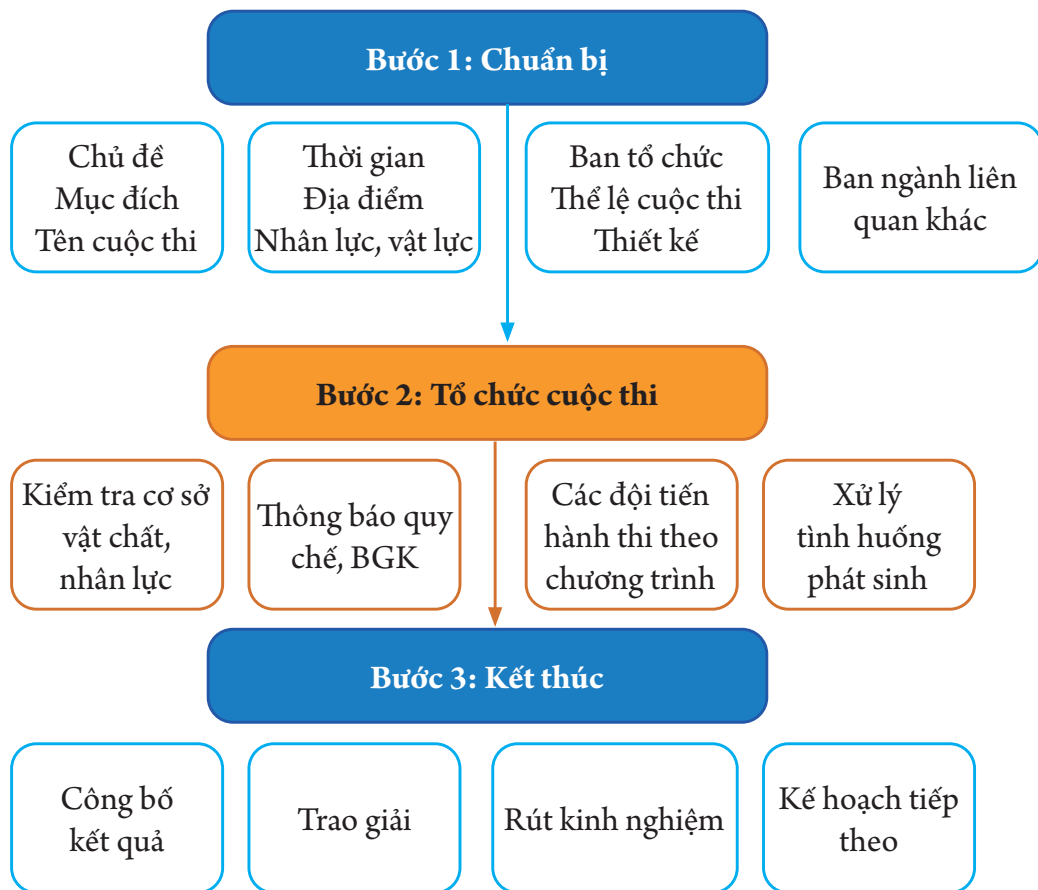
sự tham gia đồng đảo của trẻ em.

Yêu cầu:

- Cần nhiều thời gian, nhất là với các cuộc thi quy mô lớn
- Yêu cầu chặt chẽ về thể lệ, cơ cấu giải thưởng, ...
- Ban tổ chức, cố vấn chuyên môn phải là những người có kinh nghiệm chuyên môn về lĩnh vực tổ chức thi.

Cách thực hiện:

Sơ đồ hóa cách thức thực hiện phương pháp tổ chức cuộc thi như sau:

Bước 1. Chuẩn bị

Chuẩn bị là bước cần có sự tham gia đồng đảo của cả DTV, BCN CLB và thành viên CLB. Đây là bước tạo nên yếu tố tâm lý hồ hởi, phấn khởi, chờ đón cuộc thi. Vì thế, nếu bước chuẩn bị thực hiện tốt là điều kiện thuận lợi để cuộc thi thành công.

Các công việc cần thực hiện trong bước chuẩn bị như sau:

- Xác định chủ đề, mục tiêu, nội dung của cuộc thi và đặt tên cho cuộc thi.

Căn cứ vào nhiệm vụ, chương trình hoạt động của CLB, nhu cầu, nguyện vọng của thành viên CLB, DTV hỗ trợ BCN CLB xác định chủ đề của cuộc thi, đặt tên cho cuộc thi, xác định mục tiêu, nội dung của hội thi và xin phê duyệt của ban quản lý dự án, chính quyền địa phương.

- Xác định thời gian và địa điểm tổ chức cuộc thi:

Thời gian tổ chức cuộc thi thường được chọn vào những mốc quan trọng hay những đợt cao điểm thi đua, một đợt hoạt động theo chủ đề, chủ điểm (ví dụ: Ngày Quốc tế thiếu nhi 1/6, vào dịp nghỉ hè, Ngày trẻ em thế giới 20/11, 20/10, 8/3,...), hoặc những ngày kỷ niệm, ngày truyền thống địa phương hoặc những ngày gắn liền với những hoạt động ý nghĩa riêng biệt hay tổng kết năm của hoạt động dự án.

- Xác định nhân lực, vật lực, chi phí và nguồn kinh phí tổ chức cuộc thi: DTV cùng BCN CLB thảo luận và xác định người cần tham gia và có thể hỗ trợ cho cuộc thi cũng như phân công nhiệm vụ cho họ; DTV cùng BCN CLB thảo luận, tìm kiếm nguồn lực cho các chi phí của cuộc thi như là tài liệu, trang phục, giải thưởng, địa điểm..., nguồn lực có thể là tiền mặt hoặc vật chất từ kinh phí địa phương hoặc từ các nhà tài trợ, các nhà hảo tâm, các cơ quan, ban ngành đoàn thể, các tổ chức xã hội, đặc biệt là sự đóng góp từ các đơn vị kinh tế, cha mẹ thành viên CLB... Việc dự trù kinh phí và chuẩn bị cơ sở vật chất cũng tùy theo quy mô của từng cuộc thi cho phù hợp.

- Thành lập ban tổ chức cuộc thi:

Số lượng thành viên ban tổ chức tùy thuộc vào quy mô của cuộc thi. Thông thường, Ban tổ chức cuộc thi bao gồm:

+ Trưởng ban: Chịu trách nhiệm điều hành chung toàn bộ các hoạt động của cuộc thi.

+ Phó ban: Phụ trách chuẩn bị cơ sở vật chất, chỉ đạo nghệ thuật, nội dung...

Nếu tổ chức cuộc thi lớn, có thể thành lập các tiểu ban phụ trách từng vấn đề, nội dung: ban nội dung, ban tuyên truyền, ban hậu cần...

Ban tổ chức có trách nhiệm thành lập Ban giám khảo cuộc thi. Số lượng, thành phần Ban giám khảo thường là chuyên gia trong các lĩnh vực có liên quan đến

nội dung của cuộc thi. Đồng thời, Ban tổ chức cũng cử ra ban thư ký và người dẫn chương trình cuộc thi.

- Thiết kế thể lệ cuộc thi:

Ban tổ chức có trách nhiệm xây dựng kịch bản, nội dung, chương trình và các phương án tổ chức cuộc thi...

- Thực hiện tổ chức truyền thông, vận động cho cuộc thi:

Để cuộc thi đạt mục tiêu giáo dục, công tác thông tin, tuyên truyền phải được chú trọng và làm tốt, DTV cùng với BCN CLB và các thành viên CLB trong nhà trường hoặc tại cộng đồng thông báo cụ thể về chủ đề, nội dung, mục đích và yêu cầu của hội thi tới trẻ em tại địa phương,...

Trước khi tổ chức hội thi một thời gian thích hợp để các bên liên quan có thời gian chuẩn bị và luyện tập. Đồng thời, cần tuyên truyền, khích lệ, thu hút đông đảo trẻ em, thành viên CLB và các lực lượng liên quan tích cực tham gia vào cuộc thi.

Bước 2. Tổ chức cuộc thi

Tổ chức cuộc thi là bước rất quan trọng, quyết định đến chất lượng và thành công của cuộc thi, là sự hiện thực hóa mục tiêu, nội dung, kế hoạch, bản thiết kế chương trình cuộc thi.

Trước khi tiến hành cuộc thi, DTV và BCN CLB cần phải làm tốt các công việc sau:

- Tạo không khí sôi nổi, phấn khởi cho cuộc thi thông qua các phương tiện thông tin đại chúng (bảng tin, loa, ...) và các phương tiện hỗ trợ khác như Facebook,...

- Kiểm tra toàn bộ công tác chuẩn bị của CLB, các bên tham gia, công tác chuẩn bị của các tiểu ban, ban giám khảo...

- Kiểm tra cơ sở vật chất, trang thiết bị, loa máy, sân khấu và các phương tiện phục vụ cuộc thi, phần thưởng của cuộc thi...

- Thông báo chương trình cuộc thi tới các thành phần tham gia cuộc thi.

- Họp Ban giám khảo để phổ biến quy chế, biểu điểm, quy cách chấm điểm, xác định các yêu cầu đối với ban giám khảo, quy trình hoạt động...

Sau khi hoàn thành các công việc nêu trên, cuộc thi được tiến hành theo chương trình đã định.

Thông thường, chương trình cuộc thi gồm có những nội dung sau:

- Khai mạc cuộc thi: tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu, giới thiệu danh sách đơn vị, cá nhân, giới thiệu Ban giám khảo, Ban cố vấn (nếu có), thông báo chương trình cuộc thi ...

- Phân tự ra mắt, giới thiệu của các đội thi.

- Tiến thành hội thi toàn thể hay theo từng tiểu ban theo chương trình đã định cho đến hết nội dung thi.

- Trong quá trình diễn ra cuộc thi, nếu có sự cố phát sinh hay trở ngại đột xuất, Ban tổ chức nhanh chóng hội ý để kịp thời gian quyết hoặc tiến hành phương án dự phòng một cách linh hoạt, tránh gây hoang mang hoặc mất nhiều thời gian, làm ảnh hưởng đến kết quả cuộc thi.

Bước 3. Kết thúc cuộc thi

- Ban tổ chức công bố kết quả, tổng kết, đánh giá cuộc thi.

- Trao giải thưởng cuộc thi, cảm ơn đại biểu, nhà tài trợ cuộc thi (nếu có) ...

- DTV cùng với BCN CLB rút kinh nghiệm, thông báo về công việc tiếp theo, dặn dò thành viên.

- Kết thúc cuộc thi trong không khí hân hoan, phấn khởi.

2.5. Câu chuyện ảnh (Photo voice)

Câu chuyện ảnh = chụp ảnh + kể chuyện

Câu chuyện ảnh (photo voice) là phương pháp kể chuyện giàu cảm xúc và sinh động bằng những bức ảnh. Câu chuyện ảnh là công cụ thu thập thông tin theo cách tiếp cận cùng tham gia, nhấn mạnh đến việc sử dụng ảnh và kể chuyện để truyền thông và vận động chính sách.

- Câu chuyện ảnh tác động đến nhận thức và quyết định hành động của những nhà hoạch định chính sách hoặc do hiệu quả tác động chân thực, rõ ràng và sâu sắc hơn về vấn đề. Từ đó họ có thể ra những quyết định công bằng, phù hợp hơn để có thể cải thiện tình trạng của vấn đề.

- Câu chuyện ảnh mang lại cơ hội cho những cá nhân trong cộng đồng (trẻ em) tham gia và làm những gì có thể để tác động đến chính sách/những quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của các em.

- Nguyên tắc về câu chuyện ảnh:

- + Những người tham gia là tự nguyện và họ được biết đầy đủ về công cụ này.

+ Họ cần được biết về thời gian họ tham gia và cam kết tham gia đầy đủ, tham gia các hoạt động. Và có thể rút lui bất kì khi nào họ muốn.

+ Nếu như những bức ảnh của họ có liên quan đến các cá nhân/con người thì họ cần phải được sự đồng ý của những cá nhân đó xuất hiện trong bức ảnh bằng văn bản.

+ Các bức ảnh cần được chụp một cách tự nhiên nhất, không được dàn dựng.

Ưu điểm:

- Câu chuyện ảnh rất hiệu quả trong việc tác động đến chính sách, tạo cảm xúc đồng cảm bởi sự chân thực của các bức ảnh.

- Việc đưa các bức ảnh người thật/việc thật sẽ tạo được làn sóng lớn ủng hộ của cộng đồng với các nhân vật và câu chuyện được kể.

- Câu chuyện ảnh không cần phải viết dài, mà cần chắt lọc các câu chữ hiệu quả để tạo thành câu chuyện hiệu quả.

Yêu cầu:

- Người thực hiện cần xây dựng bố cục các ảnh chặt chẽ, mạch lạc để thể hiện được nội dung và ý nghĩa của câu chuyện, bởi lượng chữ (lời kể) trong photo voice rất hạn chế.

- Người thực hiện cần có kỹ năng chụp ảnh nhất định như bố cục ảnh, độ sáng tối, điểm vàng, đường vàng, ... và lựa chọn ảnh thể hiện nội dung câu chuyện mạch lạc, logic, ấn tượng.

- Những câu chuyện ảnh có thể sẽ cần nhiều thời gian để thực hiện do phải theo chân nhân vật, hoặc đồng hành một thời gian dài để thấy sự thay đổi của nhân vật, hoặc cần ảnh chụp ở nhiều không gian, thời điểm khác nhau.

Cách thực hiện:

Sơ đồ hóa cách thức thực hiện phương pháp Câu chuyện ảnh như sau:

Bước 1: Thành lập nhóm và xác định vấn đề

Bước 2: Lập kế hoạch thực hiện

Bước 3: Thực hiện chụp ảnh

Bước 4: Phân tích và sắp xếp ảnh

Bước 5: Chia sẻ kết quả

Bước 1: Thành lập nhóm và xác định vấn đề

DTV cùng BCN CLB xác định vấn đề và làm việc với các thành viên CLB để xác định những em sẵn sàng chia sẻ về những câu chuyện của mình. Từ đó lên ý tưởng, những vấn đề liên quan đến trẻ em ở địa phương, những vấn đề mà trẻ em quan tâm và cách thức thực hiện.

DTV lưu ý:

- Khuyến khích các em là người chủ động đưa ra mục tiêu, đồng thời các em cũng có thể lựa chọn các thành viên tham gia vào nhóm dự án câu chuyện ảnh (điều này giống như việc trao quyền cho trẻ để tìm ra những người cộng sự của mình).

DTV hỗ trợ BCN CLB xác định mục tiêu:

- Câu chuyện ảnh này hướng tới việc mô tả điều gì/truyền tải thông điệp gì?
- Thông điệp đó gửi tới ai (nhóm đối tượng đích cần lắng nghe).

Để xác định nhóm đối tượng mục tiêu, DTV hỗ trợ BCN CLB trả lời các câu hỏi sau:

- Ai sẽ là người lắng nghe những thông điệp được truyền tải qua câu chuyện ảnh?
- Ai là người có khả năng tạo ra sự thay đổi?
- Ai là người có ảnh hưởng tới việc ra quyết định để cải thiện các vấn đề?

Bước 2: Lập kế hoạch thực hiện

DTV hỗ trợ BCN CLB lập kế hoạch thực hiện thông qua các cuộc họp giữa các thành viên tự nguyện tham gia vào việc thực hiện dự án câu chuyện ảnh, các nội dung cần xác định như sau:

- Thời gian dành cho hoạt động này: thường có thể kéo dài một vài tuần.
- Các thành viên cam kết tham gia theo khoảng thời gian đó.
- Các dụng cụ cần thiết: Máy ảnh/ điện thoại có thể chụp ảnh có chất lượng.
- Khi nào bắt đầu thực hiện? Có cần hướng dẫn kỹ thuật chụp ảnh không?
- Phân công nhiệm vụ cho các thành viên.

Bước 3: Thực hiện chụp ảnh

DTV hỗ trợ BCN CLB triển khai hoạt động bằng cách liên hệ với các cơ quan ban ngành, cha mẹ học sinh tạo điều kiện an toàn cho các em thực hiện chụp ảnh.

DTV hỗ trợ BCN CLB giám sát và đảm bảo các thành viên hoàn thành việc chụp các bức ảnh theo tiến độ đặt ra thông qua các cuộc họp cập nhật tiến độ chụp ảnh, kiểm tra chất lượng các bức ảnh cũng như rút kinh nghiệm để có những bức ảnh truyền tải được mục tiêu như đã thống nhất, nếu cần thiết có thể chụp lại ảnh.

Bước 4: Phân tích và sắp xếp ảnh

DTV hỗ trợ BCN CLB lựa chọn các bức ảnh phản ánh rõ những mục tiêu đã đặt ra bằng cách:

Sắp xếp các bức ảnh theo mạch ý tưởng về câu chuyện muốn truyền tải. Trong đó, sắp xếp các bức ảnh theo chủ đề trong đó làm rõ:

- Bạn thấy gì ở cộng đồng của mình?
- Điều gì đang xảy ra ở đây?
- Điều này nó liên quan đến cuộc sống của mình như thế nào?
- Tại sao nó liên quan, những điểm nào cần phải khắc phục để cải thiện tình trạng đó?
  - Điều này có thể/ đã được cải thiện như thế nào khi chúng ta/những người xung quanh chúng ta có nhận thức khác đi.
  - Chúng ta có thể làm gì để cải thiện vấn đề/ tình trạng này?

Ghi chú: Các bức ảnh có thể được in - phóng to theo kích thước mong đợi và có phần chú thích người chụp, nhân vật và địa điểm chụp hoặc được thiết kế thành quyển để dễ dàng chuyển gửi tới những người quan tâm hoặc quảng bá ra cộng đồng, trong trường học.

Bước 5: Chia sẻ kết quả

DTV hỗ trợ BCN CLB hoàn thiện báo cáo kết quả câu chuyện ảnh gửi đến các cơ quan có liên quan/có thẩm quyền. Câu chuyện có thể thiết kế như sau:

- Dưới dạng posters truyền thông ở cộng đồng/trường học
- Quyển sách
- Trưng bày trên khung.

Câu chuyện ảnh được truyền tải đến trẻ em, tới các cơ quan, tổ chức liên quan thông qua:

- Cuộc họp thôn/bản, sinh hoạt đầu tuần, sinh hoạt dưới cờ tại trường học.
- Các cuộc họp/sinh hoạt của thành viên hội đồng trẻ em.
- Trình bày dưới dạng powerpoint hoặc đăng trên trang facebook.
- Thông qua các cuộc thi được tổ chức tại trường học/ cộng đồng...

2.6. Truyền thông trên mạng xã hội

Truyền thông mạng xã hội (MXH) là một hình thức truyền thông sử dụng các phương tiện truyền thông MXH. Thông qua các chia sẻ dưới dạng hình ảnh, âm thanh, video nhằm tạo ra sự kết nối, tương tác và lan tỏa trong cộng đồng người dùng mạng xã hội.

Truyền thông MXH có thể sử dụng một hoặc nhiều các phương tiện truyền thông mạng xã hội khác nhau cùng lúc nhằm đạt hiệu quả truyền thông tối đa.

Truyền thông MXH khác với các hình thức truyền thông khác ở tính tương tác, chia sẻ. Nó cho phép cộng đồng tham gia tương tác trực tiếp với nội dung thông điệp được đăng tải.

Phương tiện truyền thông MXH là các ứng dụng hoặc chương trình được phát triển dựa trên nền tảng internet. Nó cho phép mọi người tạo tài khoản, xây dựng các nhóm, chia sẻ thông tin, kết nối cộng đồng. Nói cách khác phương tiện truyền thông MXH chính là các công cụ, nền tảng được cung cấp bởi nhà phát hành.

Các nền tảng (platform) được sử dụng nhiều nhất bao gồm: Facebook, Instagram, Pinterest, Youtube, LinkedIn, Twitter, Behance, Zalo... Không nhất thiết phải có đầy đủ các nền tảng trên mà tùy theo đối tượng tiếp cận với mạng xã hội có nhu cầu sử dụng nền tảng khác nhau để lựa chọn phù hợp.

Ưu điểm:

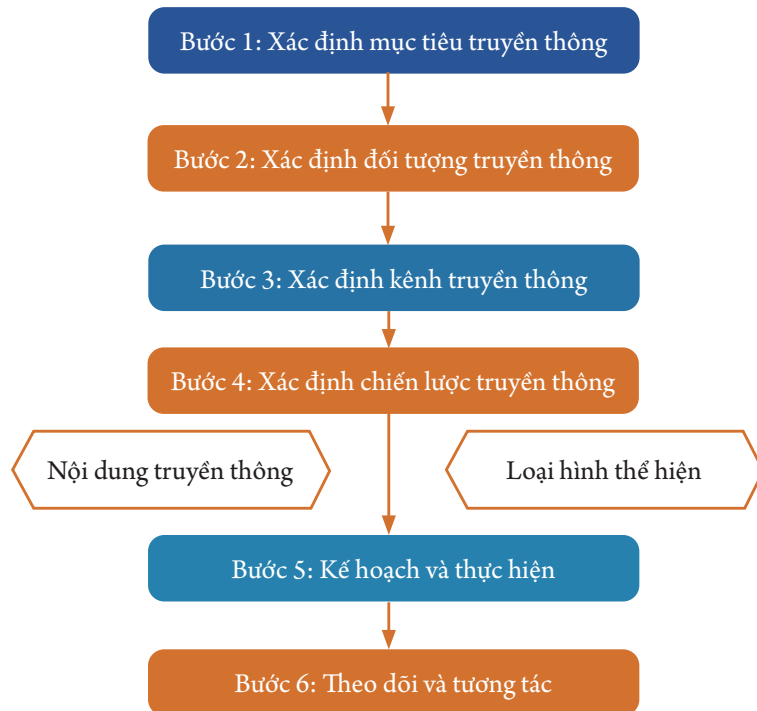
- Mạng xã hội rất đa dạng, nên DTV/CLB có nhiều lựa chọn trên nhiều kênh mạng xã hội khác nhau ví dụ như: Instagram, Tiktok, Facebook....
- Dễ dàng đưa thông điệp truyền thông được tới số lượng lớn đối tượng khán giả: học sinh trong trường, ngoài trường, cha mẹ học sinh...
- Phù hợp với lứa tuổi học sinh, thanh thiếu niên.
- Hình thức truyền thông qua mạng xã hội phát huy tính sáng tạo của các nhóm học sinh và CLB do có nhiều hình thức linh hoạt, đặc biệt là hình thức clip ngắn.
- Có chi phí đầu tư thấp: có thể sử dụng điện thoại để sáng tạo nội dung và tận dụng bối cảnh trong nhà trường để sản xuất sản phẩm truyền thông.

Yêu cầu:

- Các quy định về bản quyền đối với nội dung được đăng tải trên các mạng xã hội khác nhau rất phức tạp, vì vậy khi sử dụng mạng xã hội làm công cụ truyền thông các em học sinh cần nắm vững được các quy định khi sản xuất video clip trên các nền tảng này.
- Cần trọng với các nguy cơ bị đánh cắp sản phẩm hoặc bị các trang mạng, cá nhân khác cắt ghép sử dụng sản phẩm sai mục đích.
- Truyền thông qua mạng xã hội cần rất cẩn trọng khi đưa ra các thông điệp truyền thông, đặc biệt với những kiến thức nhạy cảm, cần nhiều hiểu biết như quấy rối/xâm hại tình dục, khuôn mẫu giới để đảm bảo cung cấp thông tin, góc nhìn đúng tới cộng đồng.
- Trẻ em/thanh thiếu niên khi xuất hiện trên mạng xã hội có thể là nạn nhân của những bình luận mang tính bạo lực, tấn công, yếu tố bảo mật thông tin trên các mạng xã hội chưa cao,... nên cần có sự trang bị kỹ năng cho các em khi sử dụng mạng xã hội.
- Khi lựa chọn bối cảnh quay sản phẩm truyền thông cần đảm bảo tính bảo mật về thông tin cá nhân cho nhân vật (đặc biệt là trẻ em) xuất hiện trong clip.

Cách thực hiện:

Sơ đồ hóa cách thức thực hiện phương pháp truyền thông qua MXH như sau:

Bước 1: Xác định mục tiêu truyền thông

Bước đầu tiên và không thể thiếu khi hình thành bất cứ một kế hoạch nào đó chính là đặt ra các mục tiêu cụ thể để theo đuổi.

Ngay từ khi bắt đầu khởi tạo một chiến dịch truyền thông trên MXH, DTV hỗ trợ BCN CLB xác định mục tiêu truyền thông bằng cách đặt câu hỏi: Hoạt động này cần mang lại những lợi ích gì cho CLB thủ lĩnh?

Trả lời câu hỏi này sẽ xác định các bước khác cần thực hiện trong chiến dịch của mình.

Thông thường, một chiến dịch truyền thông trên MXH sẽ được tạo ra để đạt được một, hoặc một vài các mục tiêu chung sau:

- Nâng cao nhận thức về chủ đề và các nội dung cần truyền thông
- Tăng mức độ tương tác, thu hút thành viên tham gia
- Thu hút sự quan tâm của mọi người thông qua lượt “thích” = like hoặc lượt “chia sẻ” = share hoặc “góp ý” = comment
- Quảng bá hoạt động của CLB, giao lưu mở rộng tương tác, kết nối giữa các CLB

Như vậy, CLB cần xác định mục tiêu truyền thông mạng xã hội của mình sẽ là:

- Nâng cao nhận thức của trẻ em, các cơ quan chức năng, các tổ chức và cộng đồng về quyền trẻ em, an toàn cho trẻ, phòng chống quấy rối - xâm hại trẻ em; phòng chống tảo hôn - ép hôn - mua bán trẻ em, lao động trẻ em, bạo lực học đường, bạo lực gia đình...

- Thu hút và tăng mức độ tương tác của trẻ em và cộng đồng với CLB qua MXH thông qua tăng lượt “thích” = like hoặc tăng lượt “chia sẻ” = share hoặc tăng lượt “góp ý” = comment

- Nhiều người biết đến hoạt động của CLB.
- Xây dựng mạng lưới các CLB có thể để kết nối, chia sẻ kinh nghiệm, lan tỏa hoạt động của CLB.

Bước 2: Xác định đối tượng truyền thông

DTV hỗ trợ BCN CLB rà soát, phân tích và xác định rõ mình sẽ truyền thông cho ai, bằng cách xác định các nội dung sau:

- Giới tính
- Tuổi
- Nơi ở
- Các kênh truyền thông xã hội yêu thích
- Sở thích
- Điều không thích, v.v.

Bước 3: Xác định kênh truyền thông MXH

Khi thực hiện truyền thông trên MXH, không phải lúc nào phủ sóng ở nhiều nền tảng khác nhau cũng mang lại hiệu quả cao nhất, chúng ta có thể chọn một nền tảng nhưng vẫn có khả năng nhận được kết quả tốt hơn khi tập trung vào một vài kênh truyền thông xã hội chính. Miễn sao chúng là những cầu nối phù hợp nhất với đối tượng truyền thông.

Qua khảo sát cho thấy, các nền tảng MXH mà trẻ em yêu thích và hay dùng như Zalo, Facebook, Tiktok, Youtube... do vậy đây là những kênh truyền thông mà DTV và BCN CLB cần quan tâm và sử dụng để truyền thông.

Bước 4: Xây dựng chiến lược nội dung

Một hoạt động truyền thông trên MXH thành công luôn phải bảo đảm truyền tải nội dung nhất quán. Chính vì vậy, chọn một thông điệp chính cho toàn bộ chiến

dịch là điều thiết yếu. Từ một thông điệp chính sẽ dễ dàng xác định các chủ đề nhỏ xoay quanh thông điệp đó. Điều này giúp các nội dung được tạo ra một cách có chủ đích và ý đồ, tránh việc bị lộn xộn, không liên quan hay trùng lặp ý tưởng.

Bên cạnh đó, để truyền thông trên MXH trở nên hiệu quả, cũng cần xác định các loại hình thể hiện phù hợp với từng loại nội dung. Ví dụ như khi nào sử dụng hình ảnh, khi nào dùng video, hay khi nào sử dụng dạng nội dung câu hỏi để kêu gọi khán giả đưa ra ý kiến hoặc nhận xét của họ.

Không chỉ vậy, hãy đa dạng hóa các loại nội dung để đạt được nhiều mục tiêu khác nhau. Một công thức thường xuyên được sử dụng khi truyền thông trên MXH là quy tắc 80/20. Trong đó:

- 80% bài đăng phải hữu ích cho khán giả, chẳng hạn như có tính giáo dục, cung cấp thông tin cần thiết, các giải pháp cho vấn đề của đối tượng, hoặc mang tính giải trí.
- 20% có thể trực tiếp quảng bá thương hiệu của CLB.

Do vậy, DTV hỗ trợ BCN CLB xây dựng chiến lược truyền thông với các nội dung, thông điệp, cách thức thực hiện, các nguồn lực hỗ trợ triển khai, kết quả mong đợi dự kiến và kế hoạch triển khai để đảm bảo hiệu quả tối đa truyền thông.

Bước 5: Xây dựng kế hoạch đăng bài

Căn cứ vào chiến lược truyền thông đã xác định từ bước 4, DTV hỗ trợ BCN CLB xây dựng nội dung các bài đăng để đăng lên MXH bằng cách trả lời câu hỏi:

- Nó được tạo ra để nói về chủ đề gì?
- Định dạng bài đăng: Nội dung được thể hiện dưới hình thức nào để thu hút và hấp dẫn người xem?
- Thời gian đăng bài: Nội dung được đăng tải vào thời điểm nào để tương tác đến nhiều người xem?
- Người chịu trách nhiệm: Với mỗi bài đăng, cần biết rõ ai là người chịu trách nhiệm thực hiện, về cả phần hình và chữ.

Bước 6: Theo dõi và tương tác hiệu quả

MXH là nơi duy nhất đáp ứng được nhu cầu tương tác hai chiều giữa đối tượng truyền thông và chủ thể truyền thông và ngược lại. Cũng bởi đặc tính này mà mạng xã hội được ưu ái hơn cả trong truyền thông, bởi theo dõi được phản ứng của đối tượng truyền thông một cách chân thật nhất.

Cần xem xét xem đối tượng truyền thông đang có xu hướng gì, suy nghĩ như thế nào về vấn đề truyền thông, lượng like, share nhiều hay ít để từ đó mà điều chỉnh. Bên cạnh đó cần tương tác nhiệt tình với bất kỳ bình luận nào của đối tượng truyền thông.

DTV cùng với BCN CLB theo dõi số lượng tương tác thông qua các chỉ số của MXH, nội dung tương tác và cách thức tương tác để từ đó rút kinh nghiệm cho các hoạt động truyền thông tiếp theo.

3. Các kỹ năng tổ chức hoạt động CLB

Là một DTV của CLB, mỗi DTV cần thường xuyên rèn luyện các kỹ năng để điều hành và hỗ trợ BCN CLB hoạt động một cách hiệu quả. Để duy trì hoạt động thường xuyên và truyền tải nội dung đến các thành viên của CLB cũng như những người tham dự buổi truyền thông một cách hấp dẫn. DTV và BCN CLB cần rèn luyện rất nhiều kỹ năng, và phối hợp sử dụng kỹ năng linh hoạt, nhịp nhàng các các kỹ năng cùng một lúc.

Một số kỹ năng quan trọng sẽ được giới thiệu sau đây.

3.1. Kỹ năng thuyết trình

Thuyết trình là quá trình truyền đạt thông tin nhằm đạt được các mục tiêu cụ thể: hiểu, tạo dựng quan hệ giữa người thuyết trình và người nghe.

Các yếu tố để thuyết trình hiệu quả:

- Ngôn ngữ cơ thể: Bao gồm tư thế, dáng người, điệu bộ, cử chỉ, tương tác mắt, biểu lộ cảm xúc trên khuôn mặt,... ngôn ngữ cơ thể góp phần rất lớn vào thành công của nội dung thuyết trình.

- Giọng nói: Phù hợp với chủ đề, có điểm nhấn, không nói quá to, quá nhỏ, tốc độ vừa phải, ...

- Ngôn ngữ: Ngắn gọn, dễ hiểu, tránh lặp từ, không nói ngọng, nói lắp, nên sử dụng từ phổ thông, dùng từ địa phương/tiếng dân tộc để giải thích khi cần,...

- Nội dung: Phù hợp với người nghe, đúng trọng tâm, không dài dòng, lan man sang chủ đề khác

- Tương tác với người nghe: Người thuyết trình luôn giữ liên hệ tương tác với người nghe bằng các trò chơi, câu hỏi, dành thời gian cho người nghe, hạn chế truyền đạt thông tin một chiều gây nhàm chán cho người nghe.

Các bước thực hiện thuyết trình hiệu quả:

Bước 1. Chuẩn bị trước khi thuyết trình:

Là bước chiếm tới 50% thành công của bài thuyết trình, DTV không nên bỏ qua bước chuẩn bị thuyết trình dù nội dung thuyết trình dài hay ngắn, dù nội dung thuyết trình đơn giản hay phức tạp. Các nội dung cần chuẩn bị như sau:

- Xác định đối tượng (Đánh giá nhu cầu): Là việc DTV xác định nhu cầu của người nghe về nội dung thuyết trình, bước này có thể thực hiện vào cuối buổi sinh hoạt CLB lần trước để xác định nội dung trọng tâm mà người nghe muốn nghe, đồng thời xác định số lượng, giới tính, người nghe đã nghe nội dung chủ đề này chưa cũng giúp cho người thuyết trình hiểu người nghe để chuẩn bị phương pháp phù hợp.

- Xác định mục tiêu: Mục tiêu nội dung trình bày là gì, đó chính là thông điệp gửi đến người nghe, thông điệp nên rõ ràng, dễ hiểu, chỉ nên có 1-2 thông điệp trong 1 bài trình bày.

- Xây dựng nội dung trọng tâm: Với mỗi chủ đề sinh hoạt CLB, DTV nên lựa chọn 1- 2 nội dung trọng tâm để trình bày, không lan man nhiều nội dung.

- Chuẩn bị tài liệu/công cụ hỗ trợ: DTV cần chuẩn bị slide sáng tạo, chuẩn bị mô hình, tranh ảnh hoặc clip nếu có.

- Trình bày thử: DTV nên tập trình bày thử ở nhà trước.

- Trang phục: Lựa chọn trang phục lịch sự, phù hợp, thuận tiện vận động nếu DTV tổ chức các trò chơi.

Bước 2: Thực hiện thuyết trình

Khi thực hiện thuyết trình, DTV hoặc BCN CLB cần lưu ý những việc nên làm và không nên làm như sau:

NÊN	KHÔNG NÊN
<ul style="list-style-type: none"> • Sử dụng slide, clip minh họa, ... • Mở đầu ấn tượng • Quản lý thời gian khi thuyết trình: Phân mở đầu, phần thân, phần kết, phân tương tác với người tham dự • Bình tĩnh trước mọi tình huống 	<ul style="list-style-type: none"> • Nói quá nhanh • Nói nhỏ • Nói à, ừ, ờ • Đứng nguyên một chỗ • Nhìn chăm chăm vào slide • Cho tay vào túi quần,...

Bước 3: Rút kinh nghiệm

Sau mỗi lần thuyết trình, DTV cùng BCN CLB họp đánh giá những điểm đã làm tốt, điểm chưa làm tốt khi thuyết trình để rút kinh nghiệm tránh những lỗi đã gặp phải giúp cho lần thực hiện sau đạt kết quả tốt hơn.

3.2. Kỹ năng lắng nghe

Lắng nghe là kỹ năng quan trọng giúp DTV, BCN CLB thu thập thông tin phản hồi của người tham dự, hiểu động cơ và cảm xúc của người tham dự để có những phản hồi phù hợp.

Kỹ năng lắng nghe quyết định 90% thành công trong mọi cuộc giao tiếp, đi kèm với kỹ năng nói. Và mặc dù nghe là một phần xạ của con người, nhưng lắng nghe là một kỹ năng cần phải học tập và rèn luyện mới có thể thành thạo.

- Lắng nghe giúp nâng cao kỹ năng giao tiếp của bạn đối với những người xung quanh. Với quá trình lắng nghe, bạn có thể nắm bắt vấn đề, thu thập thông tin qua đó nâng cao khả năng tương tác qua lại giữa bạn và đối phương.

- Bên cạnh đó, lắng nghe tạo ra sự liên kết về xúc cảm giữa bạn và đối phương. Từ đó tạo được thiện cảm với đối phương. Lắng nghe giúp bạn chia sẻ cảm thông với người khác, đồng thời còn có thể hiểu đối phương hơn.

- Lắng nghe cũng là biện pháp hạn chế cũng như là cách giải quyết xung đột hiệu quả. Tạo được những mối quan hệ tốt đẹp là bước đệm để thành công trong sự nghiệp và cuộc sống.

7 nguyên tắc vàng để có được kỹ năng lắng nghe hiệu quả

- Tập trung vào cuộc giao tiếp

Bạn nên tập trung vào cuộc giao tiếp bằng cách hạn chế những nguyên nhân gây ra sự xao nhãng như: tắt điện thoại, tìm một không gian yên tĩnh để trò chuyện ...

- Tuyệt đối không được ngắt lời

Một người có thói quen ngắt lời người khác không thể có khả năng lắng nghe giỏi. Muốn lắng nghe tốt, điều kiện đặt ra là bạn phải để cho người khác có “không gian” để nói, thay vì dành hết phần nói của họ. Không chỉ có vậy, khi bị bạn ngắt lời sẽ khiến đối phương khó chịu, không còn muốn chia sẻ.

- Thể hiện sự thấu hiểu khi lắng nghe

Bởi vì không phải điều gì người khác cũng có thể nói ra một cách trực tiếp cho bạn biết. Do vậy trong quá trình lắng nghe, bạn cần sử dụng tư duy của mình để tìm ra ẩn ý mà người nói muốn truyền đạt.

- Không phán xét và áp đặt người khác

Một nguyên tắc quan trọng để có được **kỹ năng lắng nghe hiệu quả** đó là bạn cần có một tư tưởng cởi mở mới có thể trở thành một người lắng nghe giỏi. Không ai muốn nói chuyện với một người bảo thủ, lấy tư tưởng của mình áp đặt lên người khác, đòi hỏi họ phải chấp thuận nó và không được nói lên quan điểm của họ.

Không có nghĩa là bạn không có chủ kiến cá nhân, mà bạn nên hạn chế cái tôi của mình khi giao tiếp để thực sự hiểu người khác. Quan điểm của bạn chưa chắc đã đúng, việc tiếp thu ý kiến người khác sẽ giúp bạn hoàn thiện hơn.

- Biết cách đặt câu hỏi, có những lời nói hợp lý thể hiện sự lắng nghe

Đặt câu hỏi hoặc thỉnh thoảng thêm vào một số từ hưởng ứng chính là cách để bạn cho đối phương biết rằng bạn đang theo dõi cuộc trò chuyện, bạn đang lắng nghe họ và thực sự quan tâm đến những gì họ nói.

Bạn nên hỏi những câu thể hiện sự đồng tình pha lẫn sự ngạc nhiên như: “Thật sao?”, “Đúng như vậy sao”..., hoặc thỉnh thoảng nói một vài từ như “Tôi hiểu bạn đang cảm thấy thế nào”, “Tôi rất chia sẻ với bạn”... để đối phương biết bạn đang quan tâm đến câu chuyện của họ. Đồng thời, việc bạn nói ra những câu đó đặt câu hỏi đúng sẽ khiến đối phương chia sẻ nhiều thông tin hơn về chủ đề đang được nói đến.

- Sử dụng ngôn ngữ cơ thể

Bên cạnh việc bạn thể hiện mình đang lắng nghe đối phương bằng cách đặt câu hỏi, bạn còn cần biểu hiện việc mình đang lắng nghe bằng ngôn ngữ cơ thể. Thông qua các biểu cảm như: ngạc nhiên, xúc động...; Bằng các hành động như: tư thế ngồi hướng về đối phương, gật đầu khi nghe đối phương nói...

- Thỉnh thoảng tóm tắt, đưa ra các ý kiến cá nhân

Kỹ năng lắng nghe tốt không phải là bạn sẽ im lặng suốt cả cuộc hội thoại và nghe đối phương nói. Điều đó sẽ khiến đối phương cảm thấy như đang độc thoại.

Do vậy, bên cạnh việc đặt câu hỏi bạn cần đưa ra các ý kiến cá nhân của mình vào câu chuyện của họ. Ví dụ như “Tôi cũng từng như bạn”, “Tôi hoàn toàn đồng ý”... Đối phương sẽ cảm thấy hứng thú và mở lòng chia sẻ nhiều hơn.

Các lỗi cần tránh khi lắng nghe:

(1) Không chú ý, nghĩ hoặc làm việc riêng; nghe một phần nội dung, nhìn vào đồng hồ, hoặc xem giờ trên điện thoại,...

- (2) Đưa ra những câu hỏi dồn dập, ngắt lời người nói
- (3) Để cảm xúc của bản thân hoặc người nói ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình lắng nghe
- (4) Vội vã phán xét, kết luận nội dung khi chưa lắng nghe hết
- (5) Vô đoán, ngộ nhận, gây tranh cãi,...

3.3. Kỹ năng đặt câu hỏi

Kỹ năng đặt câu hỏi là một trong những kỹ năng rất quan trọng mà tất cả các DTV của CLB đều cần phải rèn luyện thành thục. Đặt một câu hỏi phù hợp quan trọng gấp nhiều lần việc đi tìm câu trả lời cho một câu hỏi sai, VÌ:

- Câu hỏi đúng giúp thu thập các thông tin chính xác.
- Giúp đánh giá đúng kiến thức của người tham gia.
- Khơi dậy và mở rộng sự đóng góp, chia sẻ, thảo luận của người tham gia.
- Giúp người nghe thấu hiểu cảm xúc của người nói và chia sẻ với người nói.

Đặc điểm của một câu hỏi tốt:

- Câu hỏi ngắn gọn, rõ ý hỏi.
- Câu hỏi thường chỉ có 1 ý hỏi, không đặt nhiều câu hỏi trong một lần.
- Sử dụng câu hỏi mở nhiều hơn câu hỏi đóng.

Các loại câu hỏi:

(1) Câu hỏi đóng: Là câu hỏi có 1 đáp án trả lời, câu trả lời ngắn gọn, thường sử dụng để kiểm tra thông tin (có, không, chưa, rồi, đúng sai,...)

(2) Câu hỏi mở: Là câu hỏi có nhiều đáp án trả lời, yêu cầu người trả lời phải mở rộng suy nghĩ, giúp phát hiện, giải quyết vấn đề (thường bắt đầu hoặc kết thúc bằng tại sao/vì sao, như thế nào, ...)

(3) Câu hỏi mở rộng: Là câu hỏi khuyến khích sự diễn giải, câu trả lời sâu và rộng hơn. Ví dụ: Có nhiều loại bạo lực gia đình, bạn hãy kể xem có những loại nào?

(4) Câu hỏi làm rõ: Là câu hỏi thu thập thêm thông tin để làm rõ sự hiểu biết giữa người nói và người nghe. Ví dụ: Bạn vừa nói là bạn đã chứng kiến một tình huống bạo lực học đường, bạn hãy mô tả tình huống đó đã xảy ra như thế nào?

(5) Câu hỏi dẫn dắt: Là câu hỏi định hướng câu trả lời của người nghe.

Ví dụ: Tôi vừa giải thích về các dịch vụ hỗ trợ cho những người bị bạo lực, chị có muốn sử dụng dịch vụ nào không?

3.4. Kỹ năng xử lý tình huống

Xử lý tình huống là kỹ năng đòi hỏi DTV phải bình tĩnh, linh hoạt xử lý tất cả các trường hợp tình huống xảy ra khi điều hành sinh hoạt CLB. Các tình huống xảy ra rất đa dạng, việc ứng phó với tình huống hiệu quả đến đâu phụ thuộc vào kinh nghiệm của DTV và thực tế diễn ra hoạt động. Dù DTV chuẩn bị cẩn thận và chu đáo trước buổi điều hành sinh hoạt CLB thì các tình huống vẫn có thể xảy ra.

Mục đích của xử lý tình huống cần đạt được là buổi sinh hoạt CLB vẫn được tiếp tục thực hiện, các thành viên tham dự đều đạt được mục tiêu sau khi kết thúc buổi sinh hoạt, tránh việc buổi sinh hoạt bị gián đoạn, hoặc người tham dự không tiếp tục tham gia hoạt động, tạo tâm lý tiêu cực, ảnh hưởng đến tiến độ của các hoạt động sau.

Một số tình huống có thể lắng nghe và quan sát được khi thực hiện sinh hoạt CLB và gợi ý ứng phó như sau:

STT	Tình huống	Gợi ý ứng phó với tình huống
1	Người tham dự không tập trung, mất trật tự, hoặc xem điện thoại	<ul style="list-style-type: none"> - DTV nên đặt ra trước các quy định về sử dụng điện thoại, về sự tập trung, lắng nghe, ... ở đầu buổi sinh hoạt CLB - DTV đặt câu hỏi cho nhóm không tập trung nhằm mục đích lôi kéo lại tập trung của họ, DTV nên đặt các câu hỏi dễ cho họ, không nên tỏ thái độ khó chịu, phán xét, ... - Trong trường hợp có nhiều người không tập trung nên dừng lại để chơi 1 trò chơi ngắn ngay tại chỗ (trò chơi trong 3 - 5 phút) để lên tinh thần và hướng sự tập trung của người tham dự.
2	Người tham dự không tương tác/không hỏi câu nào	<ul style="list-style-type: none"> - DTV có thể đặt lại câu hỏi cho người tham dự nếu không có sự tương tác nào, ví dụ: Trong những nội dung trao đổi hôm nay, bạn nhớ nhất nội dung nào, hoặc bạn chia sẻ thêm gì về nội dung cụ thể nào đó ngày hôm nay không. - Nếu vẫn không có tương tác nào thì yêu cầu mỗi người viết 1 câu hỏi về nội dung sinh hoạt hôm nay ra giấy và thu lại. - Một cách khác là mở một đoạn nhạc và người tham dự truyền tay nhau 1 vật (quả bóng nhỏ, hoặc cái bút, ...), nhạc dừng ở đâu thì người cầm vật trên tay phải chia sẻ.
3	Một người đặt nhiều câu hỏi cùng lúc	<ul style="list-style-type: none"> - DTV nên ghi lại các câu hỏi, trong thời lượng còn đủ chỉ nên chọn 1-2 câu hỏi trọng tâm nhất để trả lời, các câu hỏi khác hẹn trả lời sau, hoặc bằng cách gửi mail, zalo, ...
4	Nhiều người đặt câu hỏi cùng một lúc	<ul style="list-style-type: none"> - DTV nên nhóm các câu hỏi có nội dung tương tự nhau để trả lời

STT	Tình huống	Gợi ý ứng phó với tình huống
5	Người tham dự đặt câu hỏi khó với DTV	<p>- DTV không nên cố gắng trả lời các câu hỏi khó nếu không trả lời được một cách thấu đáo, đầy đủ. Nếu trả lời chưa đáp ứng được kỳ vọng của người hỏi sẽ xảy ra những tình huống tiêu cực, khó kiểm soát hơn.</p> <p>Trong trường hợp này, DTV có thể khéo léo hoãn trả lời bằng câu nói “Sẽ tìm hiểu thấu đáo và trả lời sau”.</p>
6	Người tham dự đặt câu hỏi không liên quan đến nội dung sinh hoạt CLB	<p>- DTV nên đánh giá nhanh nội dung người tham dự hỏi, nếu là nội dung có ở các buổi sau thì sẽ hẹn trả lời trong buổi đó, nếu không thì hẹn trả lời vào cuối giờ nếu còn thời gian, không nên có thái độ cắt ngang hoặc phản ứng từ chối tiêu cực khi người tham dự đặt các câu hỏi không liên quan đến nội dung sinh hoạt CLB.</p>
7	Người tham dự đặt câu hỏi với mục đích thăm dò, phá đám, ...	<p>DTV cần nhắc trong trường hợp này vì nếu mục đích của người tham dự là tiêu cực thì không nên rơi vào “cái bẫy” này, cần bình tĩnh để phản hồi khéo léo bằng cách trả lời sau, hoặc các câu hỏi tiếp theo có thể ghi ra giấy và gửi cho BTC trả lời vào cuối buổi.</p>
8	Sự cố kỹ thuật của các thiết bị hỗ trợ (Máy chiếu bị gián đoạn, loa mic mất tiếng, ...)	<p>Xảy ra sự cố kỹ thuật là điều không ai mong muốn, trong trường hợp này DTV không thể tạm dừng buổi sinh hoạt, mà cần chuẩn bị phương án thay thế, không sử dụng máy chiếu, viết lên giấy A0 các ý chính thay thế cho máy chiếu, hoặc không có loa thì chia thành nhóm nhỏ hơn để tiếp tục hoạt động của buổi sinh hoạt CLB.</p>

PHỤ LỤC. CÁC BIỂU MẪU THAM KHẢO

Phụ lục 1. Mẫu đơn tình nguyện tham gia vào CLB

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

..., ngày tháng năm

ĐƠN TÌNH NGUYỆN THAM GIA

CÂU LẠC BỘ “Thủ lĩnh của sự thay đổi”

Kính gửi: .....

Tên em là: .....Giới tính:.....

Sinh ngày:.....tháng .....năm.....

Học sinh lớp:.....

Trường:.....

Địa chỉ nhà : .....

Số điện thoại liên lạc (nếu có) .....

Số điện thoại Bố/Mẹ:.....

Qua tìm hiểu thông tin em biết được câu lạc bộ “Thủ lĩnh của sự thay đổi” thuộc Dự án 8 có các hoạt động bổ ích và phù hợp với bản thân. Vì vậy, em mong muốn được tham gia vào câu lạc bộ này. Em xin hứa sẽ tham gia đầy đủ hoạt động, thực hiện đúng nội quy của câu lạc bộ.

Trân trọng cảm ơn.

Ý kiến phụ huynh

(Ký và ghi rõ họ và tên)

Người làm đơn

(Ký và ghi rõ họ và tên)

Phụ lục 2. Mẫu Quyết định thành lập CLB Thủ lĩnh

ĐƠN VỊ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Số:.../

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

..., ngày...tháng...năm 202...

QUYẾT ĐỊNH

V/v Thành lập Câu lạc bộ “Thủ lĩnh của sự thay đổi”

HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG/ HỘI LHPN XÃ ...

- Căn cứ [văn bản chỉ đạo]
  - Căn cứ vào thực tiễn tại trường/Hội LHPN xã ...;
  - Căn cứ vào đơn xin tham gia câu lạc bộ của trẻ em trong trường ... /thôn ...;
- Xét đề nghị của ...

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1: Thành lập CLB “Thủ lĩnh của sự thay đổi” gồm ... thành viên, Ban Chủ nhiệm CLB gồm .... thành viên.

(có danh sách kèm theo)

Điều 2: Ban Chủ nhiệm và thành viên Câu lạc bộ có trách nhiệm xây dựng kế hoạch, tổ chức, triển khai và tham gia các hoạt động của câu lạc bộ nghiêm túc, hiệu quả.

Điều 3: Ban Chủ nhiệm và các thành viên CLB “Thủ lĩnh của sự thay đổi” trường .../ xã .... chịu trách nhiệm thi hành quyết định này.

Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký./.

Nơi nhận:

-

TM. ĐƠN VỊ

(Ký tên, đóng dấu)

Phụ lục 3. Mẫu Quy chế hoạt động CLB Thủ lĩnh của sự thay đổi

ĐƠN VỊ

Số:…/QĐ-…

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

..., ngày..... tháng .....năm 20... ..

- Căn cứ [văn bản chỉ đạo]
- Căn cứ Quyết định số...V/v thành lập CLB “Thủ lĩnh của sự thay đổi” tại...
- Xét đề nghị của...

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1: Ban hành quy chế hoạt động của “CLB Thủ lĩnh của sự thay đổi” tại... (nội dung kèm theo).

Điều 2: Ban Chủ nhiệm và các thành viên Câu lạc bộ “Thủ lĩnh của sự thay đổi” trường.../xã... chịu trách nhiệm thi hành quyết định này.

Điều 3: Dẫn trình viên Câu lạc bộ có trách nhiệm hướng dẫn, theo dõi việc thực hiện Quy chế của Ban Chủ nhiệm và thành viên CLB.

Nơi nhận:

-

TM. ĐƠN VỊ

(Ký tên, đóng dấu)

[ĐƠN VỊ]

QUY CHẾ HOẠT ĐỘNG CÂU LẠC BỘ THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI

(Kèm theo Quyết định số... ngày...)

Chương I THÔNG TIN CHUNG

Điều 1: Tên gọi, trực thuộc và nguyên tắc hoạt động

Tên gọi: Câu lạc bộ Thủ lĩnh của sự thay đổi (CLB) trường... hoặc xã...

Trực thuộc: Là một mô hình hoạt động của trẻ em, thanh thiếu niên tại trường... hoặc xã...

Đơn vị bảo trợ hoạt động: CLB được bảo trợ hoạt động bởi Ban Giám hiệu, Đoàn Thanh niên Nhà trường / Hội LHPN huyện/xã...

Nguyên tắc hoạt động: Các hoạt động CLB sẽ hoạt động dựa trên nguyên tắc tự quản và dân chủ, dựa trên tính trung thực, sự công khai và sự tình nguyện. Các hoạt động được thực hiện dựa trên phương pháp có sự tham gia.

Tránh không vi phạm nguyên tắc tổ chức hoạt động cho trẻ em như không sử dụng những bài tập yêu cầu các em phải xếp hàng dài chờ đợi, không diễn thuyết...

Đảm bảo trẻ em tham dự phải được bảo vệ trước bất cứ nguy hiểm nào, ví dụ: xâm hại tình dục, phân biệt chủng tộc, phân biệt giới tính, an toàn giao thông....

Điều 2: Mục đích hoạt động

- Trang bị cho trẻ em, thanh thiếu niên những kiến thức, kỹ năng liên quan đến bình đẳng giới và bảo vệ trẻ em qua đó tạo sự thay đổi tích cực về thái độ, nhận thức và hành vi ứng xử trong việc ngăn ngừa và ứng phó với bạo lực, xâm hại trẻ em, đặc biệt là vấn đề xâm hại tình dục trẻ em, các vấn đề về sức khỏe sinh sản và kết hôn trẻ em.

- Trẻ em và thanh thiếu niên được tạo điều kiện để trải nghiệm và phát huy các sở trường của mình và tham gia các hoạt động của câu lạc bộ tại trường học, tại thôn và tại xã.

- Tạo dựng được mạng lưới có sự hỗ trợ để các bạn trẻ tiên phong trong việc xây dựng cộng đồng an toàn và không bạo lực giới.

Điều 3: Nội dung hoạt động

CLB thủ lĩnh của sự thay đổi sẽ tổ chức hoạt động hàng tháng, tập trung vào các nội dung sau:

1. Kỹ năng làm việc nhóm
2. Giới và giới tính
3. Khuôn mẫu giới và định kiến giới
4. Bình đẳng giới
5. Phòng chống bạo lực trên cơ sở giới
6. Tìm kiếm sự trợ giúp khi bị bạo lực
7. Phòng chống xâm hại tình dục trẻ em
8. Phòng chống lao động trẻ em
9. Phòng chống bắt cóc, buôn bán trẻ em
10. Phòng chống tai nạn thương tích ở trẻ em
11. Tuổi dậy thì ở em trai
12. Tuổi dậy thì ở em gái, chu kỳ kinh nguyệt và mang thai
13. Hệ quả xấu của nạn tảo hôn, kết hôn sớm, kết hôn cận huyết ...
- 14.....

Chương II THÀNH VIÊN

Điều 4: Tư cách thành viên

CLB có... thành viên. Độ tuổi của thành viên CLB từ... đến..., thuộc các khối lớp/ địa bàn thôn, bản... Các thành viên tham gia tự nguyện.

Thành viên CLB tham gia tự nguyện và có sự đồng ý của phụ huynh/ người giám hộ.

Điều 5: Quyền và lợi ích của thành viên

- Được tham gia tất cả các hoạt động của CLB.
- Thành viên CLB đóng vai trò là hạt nhân tuyên truyền trong nhà trường và ngoài cộng đồng để phổ biến thông tin và kêu gọi sự tham gia của các bạn khác, cha mẹ và cộng đồng vào các hoạt động thúc đẩy bình đẳng giới và bảo vệ trẻ em trong gia đình, tại trường học và trong cộng đồng.

- Tham gia CLB các em sẽ được khuyến khích tham gia các diễn đàn đối thoại với cha mẹ, chính quyền địa phương, với thầy cô, với lãnh đạo của xã, huyện, tỉnh và các cơ quan quản lý nhà nước về công tác thúc đẩy Bình đẳng giới và Bảo vệ trẻ em.

- Được hưởng đầy đủ và bình đẳng các chế độ của CLB theo những quy định được CLB thống nhất.

- Được tự nguyện rút tư cách thành viên khi không còn nguyện vọng tiếp tục sinh hoạt trong CLB.

Điều 6: Nghĩa vụ của thành viên

- Chấp hành đầy đủ các quy định cũng như sự phân công của BCN CLB;
- Tham gia sinh hoạt đầy đủ, thực hiện đúng các nội quy;
- Góp phần tích cực vào việc xây dựng CLB và các em sẽ lên tiếng về quyền sống, được an toàn, được bảo vệ tránh khỏi các hành vi bạo lực, xâm hại, kết hôn trẻ em... trên cơ sở được trang bị các kiến thức và kỹ năng cần thiết.

Chương III

TỔ CHỨC, ĐIỀU HÀNH

Điều 7: Tổ chức của CLB

CLB được điều hành bởi Ban chủ nhiệm. Ban chủ nhiệm được bầu, bổ sung, thay đổi trong quá trình hoạt động có sự thống nhất của thành viên CLB và phê duyệt của đơn vị ra quyết định.

Điều 8: Ban chủ nhiệm CLB

- Ban chủ nhiệm CLB gồm ... người, do các thành viên trong CLB bầu ra.
- ... là dẫn trình viên và sẽ cùng Ban chủ nhiệm tham gia vào xây dựng kế hoạch, nội dung tập huấn, trực tiếp tổ chức, điều hành các hoạt động của CLB.

Điều 9: Các thành viên hỗ trợ, theo dõi, giám sát CLB

- Cán bộ quản lý trường học, cán bộ chính quyền địa phương
- Hội LHPN xã, Đoàn Thanh niên xã
- Đại diện phụ huynh học sinh
- Cán bộ làm công tác trẻ em ở địa phương
- Đại diện tình nguyện viên cộng đồng (CLB ở cộng đồng).

Chương IV

ĐIỀU KHOẢN THI HÀNH

Điều 10: Trách nhiệm thi hành

Quy chế được phổ biến đến các thành viên của CLB, thành viên CLB có trách nhiệm thi hành nghiêm túc các nội dung của Quy chế này;

Ban chủ nhiệm CLB có trách nhiệm hướng dẫn thi hành Điều lệ, cập nhật các góp ý điều chỉnh để xin ý kiến cuộc họp CLB hàng năm chỉnh sửa cho phù hợp.

Điều 11: Hiệu lực thi hành

Quy chế này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký;

Việc sửa đổi bổ sung Quy chế do BCN đề nghị hoặc có ý kiến của từ ½ số thành viên chính thức trở lên, và phải được thông qua ý kiến của toàn thể thành viên chính thức của CLB với nguyên tắc dân chủ quá bán (hơn ½ số người đồng ý)./.

Phụ lục 4. Mẫu Biểu theo dõi, quản lý thành viên CLB

DANH SÁCH THÀNH VIÊN CLB THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI

Tỉnh Huyện Xã

Đơn vị/ trường Ngày thành lập

Ngày củng cố

Tên câu lạc bộ

Dẫn trình viên

Danh sách thành viên tham gia

STT	Họ và tên	Địa chỉ	Giới tính	Dân tộc	Ngày sinh	Số điện thoại	Vai trò trong tổ	Ngày tham gia
A	BCN							
1								
2								
3								
B	Thành viên							
1								
2								
3								
....								

Phụ lục S. Mẫu Theo dõi hoạt động CLB (dành cho Hội LHPN)
HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ TỈNH/HUYỆN/XÃ .....

THEO DÕI HOẠT ĐỘNG CÂU LẠC BỘ "THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI"
Tháng ...../202..

TT	Tên	Nội dung hoạt động	Người điều hành/Tổ chức	Thời gian - Địa điểm tổ chức	Người tham gia			Kinh phí tổ chức/ tham gia hoạt động		Đánh giá hiệu quả	Ghi chú
					Tổng	Thành viên CLB	Người DITS	Không phải thành viên CLB	Từ CLB/Định mức hỗ trợ		
1	CLB xã...	Tìm hiểu về quyền trẻ em	BCN/Giáo viên/Cán bộ Hội...								
	(Hoạt động khác)	Tham gia diễn đàn...	Trưởng tổ chức								
		Tham gia cuộc thi...	Đoàn thanh niên xã tổ chức								
2	CLB trường...										
	....										

Phụ lục 6. Mẫu Bảng kiểm giám sát - hỗ trợ (dành cho người giám sát)

BÁO CÁO GIÁM SÁT SINH HOẠT THÁNG.../NĂM...

CLB Thủ lĩnh của sự thay đổi tại thôn/trường... xã...

1. Thời gian, địa điểm, thành phần tham dự, nội dung sinh hoạt CLB

- Thời gian buổi sinh hoạt:
- Thành phần tham dự:
- Số lượng thành viên CLB: Nam..... Nữ.....
- Chủ đề/nội dung chính buổi sinh hoạt CLB:

2. Kết quả hoạt động:

Thành phần	Tiêu chí	Nhận xét
Dẫn trình viên: Họ và tên.....	Kiến thức	
	Phương pháp	
	Thái độ	
	Đề xuất - mong đợi của DTV	
Thành viên câu lạc bộ	Năng lực	
	Tinh thần	
	Thái độ	
Tình hình hoạt động CLB	Tình hình chung	
	Thuận lợi	
	Khó khăn	

3. Đề xuất giải pháp:

- Người giám sát/dự giờ đề xuất ngăn gọn những giải pháp nhằm tăng cường những điểm mạnh và khắc phục những hạn chế để CLB có thể phát triển và hoạt động tốt.

Ngày tháng năm

Người giám sát

(Ký và ghi rõ họ tên)

Phụ lục 7. Mẫu Báo cáo sinh hoạt CLB

BÁO CÁO SINH HOẠT CÂU LẠC BỘ

THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI

(Dành cho BCN & DTV)

(Thôn/trường... xã... huyện...)

Tên chủ đề hoạt động:

Ngày tổ chức:

Lịch tổ chức sinh hoạt CLB này có cố định không?   Có   Không

Tên Dẫn trình viên thực hiện hoạt động:

Tên trường/đơn vị:

Số lượng học sinh tham gia: ....., trong đó:

- Số lượng trẻ em trai:
- Số lượng trẻ em gái:
- Số lượng trẻ em là người dân tộc thiểu số:
- Số lượng trẻ em là người khuyết tật/trẻ có nhu cầu đặc biệt:

Các nội dung được trình bày, chia sẻ tại buổi sinh hoạt.

Hình thức thực hiện sinh hoạt:

Một số đánh giá/nhận xét về sự tham gia của các em trong buổi sinh hoạt CLB (bầu không khí, tinh thần/thái độ khi tham gia, ý kiến của các em ...vv..)

Kiến nghị/Đề xuất để thay đổi, cải thiện hoạt động sinh hoạt CLB nói chung và về chủ đề của buổi sinh hoạt CLB nói riêng.

Người báo cáo

(Ký, ghi rõ họ tên)

**TÀI LIỆU
HƯỚNG DẪN
THÀNH LẬP VÀ VẬN HÀNH
MÔ HÌNH CÂU LẠC BỘ
“THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI”**

Chịu trách nhiệm xuất bản

Giám đốc - Tổng biên tập

KHÚC THỊ HOA PHƯỢNG

Biên tập: Nguyễn Thị Hòa Bình

Bìa: Trần Mạnh Cường

Trình bày: Xuân Ngân

Sửa bản in: Anh Đào

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ VIỆT NAM

39 Hàng Chuối - Hà Nội

ĐT: (024) 39717979 - 39717980 - 39710717 - 39716727 - 39712832

FAX: (024) 39712830

E-mail: nxbphunu@vnn.vn

Website: www.nxbphunu.com.vn

Chi nhánh:

16 Alexandre de Rhodes - Q. I - TP Hồ Chí Minh - ĐT: (028) 38234806

In 8.300 cuốn, khổ 19x27cm, tại Nhà in Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam,
Phú Thị, Gia Lâm, Hà Nội. Giấy xác nhận ĐKXB số: 487-2023/CXBIPH/5-12/PN
ký ngày 22/2/2023. Giấy QĐXB số: 194/QĐ-PNVN. ISBN: 978-604-390-523-6
In xong và nộp lưu chiểu quý I năm 2023